

Jaarverslag 2008/2009

Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland

Inhoudsopgave

Colofon

Dit is een uitgave van RBL Holland Rijnland
 redactie RBL Holland Rijnland
 eindredactie RBL Holland Rijnland
 ontwerp Engelen & de Vrind, www.endv.nl
 druk Drukkerij Nautilus Leiden
 oplage 300 exemplaren

januari 2010

© 2010 Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland

Woord vooraf	5	2.7 Behandeling van verzuim	25
Inleiding	6	2.8 Thuiszitters	26
1 Ontwikkelingen in 2008/2009	7	2.9 Justitiële afhandeling	27
1.1 Uitvoering leerplichtfunctie voor heel Holland Rijnland	7	2.10 Voortijdig schoolverlaten	28
1.2 Alle leerlingenadministraties overgeheveld	8	3 Informatie per gemeente leerplicht en voortijdig schoolverlaten	31
1.3 Invoering digitaal verzuimloket	8	3.1 Hillegom	31
1.4 Opstellen Beleidsplan en werkplan 2009-2012	9	3.2 Kaag en Braassem	33
1.5 Extra aandacht voor het MBO	10	3.3 Katwijk	34
1.6 Jongerenloket voor Onderwijs en Werk Holland Rijnland	11	3.4 Leiden	36
1.7 Aanval op de uitval	11	3.5 Leiderdorp	38
1.8 Kwaliteitsverbetering	12	3.6 Lisse	39
1.9 Voorlichting en communicatie	13	3.7 Noordwijk	41
1.10 Samenwerking met partners	14	3.8 Noordwijkerhout	42
2. Regionale informatie leerplicht en voortijdig schoolverlaten	16	3.9 Oegstgeest	43
2.1 Taken en werkwijze	16	3.10 Teylingen	45
2.2 Hoe is er gemeld?	17	3.11 Voorschoten	46
2.3 Wie zijn er behandeld?	20	3.12 Zoeterwoude	48
2.4 Preventie en nazorg	22	4 Trends, knelpunten en voornemens	51
2.5 Schoolverzuim	23	4.1 Trends	51
2.6 Aanvragen vrijstelling/vervangende leerplicht	24	4.2 Knelpunten en voornemens	52
		Bijlage	55
		1 Afkortingen	55
		2 Leerplichtwet en RMC-wetgeving	57

Woord vooraf

Voor u ligt het jaarverslag 2008/2009 van het RBL Holland Rijnland. In dit jaarverslag wordt informatie gegeven over de behaalde resultaten van de leerplichtfunctie en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten (RMC-functie) van het Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland (RBL). Het RBL maakt als organisatie deel uit van de Sociale Agenda van Holland Rijnland.

In het verslagjaar heeft het RBL een beleidsplan leerplicht voor 2009-2012 opgesteld, waarin de speerpunten voor de komende jaren zijn opgenomen: meer gezinsgericht werken, meer ondersteuning en advisering van scholen, en tegelijkertijd ook het meer aanspreken van ketenpartners op hun verantwoordelijkheden. Het beleidsplan is gepresenteerd tijdens een drukbezocht symposium tijdens de Dag van de Leerplicht. Het is plezierig om te merken dat de ketenpartners (scholen, zorginstellingen en justitie) het plan enthousiast ontvangen hebben. Bij het tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten is een goede samenwerking met ketenpartners nu eenmaal onontbeerlijk. Om uitvoering te geven aan het beleidsplan is een werkplan opgesteld.

De medewerkers van het RBL hebben in het verslagjaar veel werk verzet. Er zijn veel meer dossiers behandeld vergeleken met het voorgaande schooljaar. Voor een deel komt dit door aansluiting van Kaag en Braassem met ingang van 1 januari 2009. Verder was er in het verslagjaar intensievere samenwerking van het RBL met de mbo-instellingen, die meer aandacht besteedden aan uitvallende kwalificatieplichtige leerlingen, en hen melden bij leerplicht. Ook de scholen voor basis- en voortgezet onderwijs zijn als gevolg van nauwer contact met de leerplichtambtenaren meer verzuim gaan melden.

Tot slot ben ik zeer verheugd dat het RBL met ingang van schooljaar 2009/2010 ook voor Noordwijkerhout de leerplichttaken gaat uitvoeren, waardoor er nu één loket is in de regio Holland Rijnland waar scholen zowel de in- en uitschrijvingen als schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten van alle leerlingen kunnen melden.

Ik wens u veel plezier met het lezen van dit verslag.

*Adri de Roon,
lid Dagelijks bestuur Holland Rijnland,
portefeuillehouder Regionaal Bureau Leerplicht.*

Inleiding

Het jaarverslag start in hoofdstuk 1 met een beschrijving van de belangrijkste ontwikkelingen bij het RBL in het verslagjaar, waaronder de aansluiting van Kaag en Braassem en Noordwijkerhout bij het RBL, het verschijnen van het beleidsplan leerplicht 2009-2012, de verbeterlagen die zijn gemaakt in de registratie en de intensivering van de contacten met de MBO-instellingen.

In hoofdstuk 2 staan cijfers van de regio Holland Rijnland op het gebied van leerplicht (voor 10 gemeenten, en vanaf 1 januari 2009 voor 11 gemeenten) en voortijdig schoolverlaten (voor 12 gemeenten) over het schooljaar 2008/2009.

Hoofdstuk 3 bevat cijfers per gemeente op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Op deze manier is in één oogopslag per gemeente te zien hoeveel leerlingen verzuimden, hoeveel vrijstellingen zijn verleend en hoeveel processen-verbaal zijn opgemaakt. Ook wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel vsv-ers er geregistreerd zijn. De cijfers zijn voorzien van een korte toelichting.

In hoofdstuk 4 worden de cijfers vergeleken met voorgaande jaren. Waarneembare trends worden toegelicht. Aan het eind van het hoofdstuk wordt ingegaan op de knelpunten, die in het verslagjaar zijn geconstateerd, en worden aanbevelingen gedaan.

In de bijlagen vindt u informatie over de leerplichtwet, de RMC-wetgeving en andere relevante wetgeving. Ook is een lijst met gebruikte afkortingen bijgevoegd.

1.1 Uitvoering leerplichtfunctie voor heel Holland Rijnland

Het RBL Zuid-Holland Noord is per 1 september 2002 van start gegaan. Na een experimentele periode is het RBL met ingang van 1 januari 2007 ingebed in het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland en draagt het de naam Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland. Vanaf die datum is het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband Holland Rijnland bestuurlijk verantwoordelijk voor het RBL.

Als gevolg van de inbedding van het RBL bij Holland Rijnland maakt het RBL vanaf 1 juli 2008 deel uit van de Sociale Agenda van Holland Rijnland. Het beleid op het gebied van voortijdig schoolverlaten vindt plaats bij het beleidsteam van de Sociale Agenda, de trajectbegeleiding van voortijdig schoolverlaters vindt plaats bij het Jongerenloket Holland Rijnland, en de uitvoering van leerplichttaken, leerlingenadministratie en vsv-registratie vindt plaats bij het team leerplicht en administratie. In dit jaarverslag is informatie over deze laatste drie taken opgenomen.

Het RBL voerde in het verslagjaar aanvankelijk de leerplichtfunctie uit voor tien gemeenten in de regio Holland Rijnland, namelijk: Hillegom, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude. Met ingang van 1 januari 2009 heeft ook de nieuwe gemeente Kaag en Braassem (voorheen Alkemade en Jacobsvoude) haar leerplichttaken en de leerlingenadministratie ondergebracht bij het RBL. Aan het eind van het verslagjaar is duidelijk geworden dat ook Noordwijkerhout de leerplichttaken en leerlingenadministratie met ingang van 1 augustus 2009 onderbrengt bij het RBL.

De vsv-registratie in het kader van de RMC-functie wordt uitgevoerd voor alle twaalf gemeenten in de regio Holland Rijnland. Het RMC-werkgebied is per 1 januari 2009 uitgebreid met Jacobsvoude (dat deel uitmaakt van nieuwe gemeente Kaag en Braassem).

Op 31 juli 2009 werkten bij het RBL 25 medewerkers: 12 leerplichtambtenaren, 3 trajectbegeleiders Jongerenloket, 4 registratiemedewerkers, 2 receptiemedewerkers, 1 applicatiebeheerder, 1 stafmedewerker, 1 teamleider en 1 manager.

1.2 Alle leerlingenadministraties overgeheveld

Voor het uitoefenen van de leerplicht- en RMC-functie is het van belang dat het RBL de beschikking heeft over een sluitende leerlingenadministratie van leerplichtige leerlingen en van niet-leerplichtige leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Dan kan absoluut verzuim van leerplichtige leerlingen en voortijdig schoolverlaten snel gesignaleerd worden, en kan er passende actie ondernomen worden.

Bij de start van het RBL in 2002 is er voor gekozen om de leerplichthandhaving en de RMC-registratie regionaal te organiseren, maar de leerlingenadministratie nog door de individuele gemeenten te laten bijhouden. De RMC-registratie is de eerste jaren gevuld met vsv-informatie van scholen. Hierdoor waren de gegevens in het registratiesysteem van het RBL niet compleet en soms verouderd. In augustus 2006 is het RBL begonnen met het namens de gemeenten bijhouden van de gemeentelijke leerlingenadministratie. De administraties zijn gefaseerd overgeheveld. In het verslagjaar zijn de laatste 5 administraties, van de gemeenten Katwijk, Leiden, Lisse, Kaag en Braassem en (voortlopend op de aansluiting) Noordwijkerhout overgeheveld. Dit betekent dat scholen nu één loket hebben in Holland Rijnland om zowel hun in- en uitschrijvingen als hun verzuimmeldingen en voortijdig schoolverlaten door te geven.

Alle in- en uitschrijvingen van de VO-scholen en MBO-instellingen komen via de Informatie Beheer Groep bij het RBL terecht, en daar eens per twee weken verwerkt. De in- en uitschrijvingen van de basisscholen worden nog door de scholen zelf aan het RBL doorgegeven.

Sinds 1 december 2008 is het RBL op het landelijke GBA aangesloten. Lastig punt is dat het RBL geen GBA-informatie van 18 tot 23-jarigen ontvangt (ten behoeve van de vsv-registratie). Dit knelpunt wordt door Ingrado en het Ministerie van OCW besproken met BPR. Ook krijgt het RBL geen informatie over de etniciteit van vsv-ers, terwijl de gemeente Leiden deze informatie nodig heeft om verantwoording af te leggen voor de GSB-gelden.

1.3 Invoering digitaal verzuimloket

Bij de Informatie Beheer Groep (IBG) is gewerkt aan de landelijke invoering van een digitaal *loket voor Verzuim* en vsv, zodat VO-scholen en MBO-instellingen het schoolverzuim voortaan digitaal via één landelijk loket kunnen melden. Holland Rijnland is, als tweede regio in het land, in september 2008 aangesloten op het loket. In het verslagjaar hebben nog weinig VO-scholen gebruik gemaakt van dit loket. Zij gebruikten liever het bestaande meldingsformulier van het RBL, waarop zij veel meer informatie over de leerling en diens situatie kwijt kunnen. Vanaf 1 september 2009 is het melden van verzuim via het IBG-loket echter verplicht. Het knelpunt dat er bij deze manier van melden weinig ruimte is om extra informatie toe te voegen, is doorgegeven aan de IBG.

Deze ontwikkeling betekent overigens geen grote verandering in de werkwijze van het RBL. Voor de ROC's, met leerlingen die afkomstig zijn uit veel verschillende gemeenten, levert het echter veel winst op. Scholen vullen bij verzuim een digitaal meldingsformulier in, waarbij de gegevens van de betreffende leerling er automatisch ingezet kunnen worden. Vervolgens hoeven zij niet na te gaan naar wie de melding toe moet. De IBG sluit de melding automatisch door naar het RBL (voor de 12 aangesloten gemeenten), of naar de afdeling leerplicht van een andere gemeente. Op termijn zullen de scholen deze applicatie ook kunnen koppelen aan hun eigen verzuimregistratie.

1.4 Opstellen Beleidsplan en werkplan 2009-2012

Het werkveld van de leerplichtfunctie is enerzijds duidelijk begrensd door de bepalingen in de Leerplichtwet. Anderzijds is ook dit werkveld voortdurend in beweging door maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe wetgeving en voortdurende veranderingen in de organisatie van onderwijs en jeugdzorg. Dit maakte dat er bij het RBL behoefte was aan een duidelijk kader, een visie op leerplicht voor de komende jaren. Ook voor de ketenpartners van het RBL is het van belang om te weten waar het RBL voor staat en waar het RBL op aangesproken kan worden.

Het RBL heeft daarom in het verslagjaar een beleidsplan leerplicht opgesteld voor de periode 2009 t/m 2012. In het beleidsplan wordt beschreven op welke wijze het RBL invulling geeft aan de leerplichttaken en samenwerkt met de verschillende ketenpartners, en waar de verschillende verantwoordelijkheden liggen. Het beleidsplan heeft alleen betrekking op de leerplichtfunctie. Hieronder valt ook de behandeling van voortijdig schoolverlaters, voor zover zij nog leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn (dus tot hun 18^e verjaardag).

Het beleidsplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het team leerplichtambtenaren en de ketenpartners van het RBL. Hiertoe zijn in 2008 enkele visiedagen georganiseerd. Er is gesproken met de justitiële partners (het Openbaar Ministerie, Bureau Halt en de Raad voor de Kinderbescherming), de verschillende onderdelen van Bureau Jeugdzorg en met vertegenwoordigers van het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Tijdens deze visiedagen is met de ketenpartners gesproken over ieders rol bij schoolverzuim. Ook is gekeken naar de wijze waarop de samenwerking verloopt, en welke verbeterpunten daarin mogelijk zijn.

Naar aanleiding van deze visiedagen heeft het RBL haar missie, visie en speerpunten geformuleerd. Ten eerste kiest het RBL voor een strakkere handhavende rol naar ouders, jongeren én scholen toe. De scholen zullen, in samenwerking met de Onderwijsinspectie, er meer op aangesproken worden dat zij een goed verzuimbeleid en verzuimregistratie voeren, jongeren binnenboord moeten houden en passend onderwijs moeten bieden. Ook zal het RBL ketenpartners bij justitie en in de zorg meer gaan aanspreken op doorlooptijden en gezamenlijke aanpak. Want het blijkt dat te veel jongeren thuis komen te zitten, omdat de ketenpartners er niet in slagen tot een gezamenlijke aanpak te komen.

Ten tweede wil het RBL meer preventief optreden, meedenken met scholen over verzuimbeleid en het voorkomen van schooluitval. Want het blijkt dat scholen niet altijd goed op de hoogte zijn van de regels rond het melden van verzuim. Opvallend is dat scholen zelf veel ruimte nemen wanneer ze de afweging maken of ze verzuim melden of niet (terwijl hiervoor strakke wettelijke termijnen bestaan). Ook benutten scholen de adviesrol van de leerplichtambtenaar nog onvoldoende.

Tenslotte wil het RBL meer gezins- en gebiedsgericht werken. Voor gezinsgericht werken kunnen leerplichtambtenaren gebruik maken van de methodiek 'één gezin/één plan'. Voor het gebiedsgericht werken heeft het RBL een nieuwe indeling gemaakt, zodat de scholen binnen een gemeente zoveel mogelijk onder één leerplichtambtenaar vallen.

In het beleidsplan heeft het RBL zich ook tot doel gesteld te komen tot Halt-afdoening van licht schoolverzuim (spijbelen en te laat komen), als aanvulling op andere maatregelen die de leerplichtambtenaar kan nemen. Halt is een prejustitiële sanctie die zich richt op leerplichtige jongeren van 12 tot en met 16 jaar. In het verslagjaar is gestart met de voorbereidingen, en de invoering zal plaatsvinden in schooljaar 2009/2010.

Op 19 maart tijdens de dag van de Leerplicht is het beleidsplan gepresenteerd aan de ketenpartners. Hierover leest u meer in paragraaf 1.9. De punten uit het beleidsplan zijn nader uitgewerkt in een werkplan voor 2009-2012.

1.5 Extra aandacht voor het MBO

Op 1 augustus 2007 is de kwalificerende leerplicht tot 18 jaar ingegaan. De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren in de leeftijd tot 18 jaar die na de volledige leerplicht nog geen startkwalificatie hebben, een volledig programma van onderwijs te volgen tot zij wel een startkwalificatie hebben. Met de kwalificatieplicht kan het RBL nu ook handhavend optreden bij 17-jarigen die de school verlaten zonder startkwalificatie. Leiden heeft als RMC-gemeente de middelen van het rijk ontvangen voor de kwalificatieplicht. Deze middelen zijn bij het RBL ingezet voor uitbreiding van het aantal leerplichtambtenaren ten behoeve van het mbo-onderwijs. In deze paragraaf wordt beschreven welke activiteiten het RBL in het verslagjaar heeft ondernomen op dit gebied.

Eén van de leerplichtambtenaren van het RBL is voor een periode van minimaal een half jaar gedetacheerd bij ROC Leiden. Hij adviseert ROC Leiden als presentiespecialist bij het invoeren van een presentieprotocol.

De vier leerplichtambtenaren die de ROC's in hun pakket hebben, waren in het verslagjaar gemiddeld eenmaal per twee weken een dagdeel aanwezig op elke unit om voorlichting te geven over de wettelijke meldingsprocedure, afspraken te maken over de samenwerking, docenten te adviseren en uiteraard om gesprekken met verzuimende jongeren te voeren.

In het kader van de kwalificatieplicht en het behalen van een startkwalificatie is het belangrijk dat jongeren na het behalen van een vmbo-diploma een mbo-opleiding gaan volgen. Het RBL heeft daarom in de maanden mei t/m augustus 2009 het project Sluitende Keten uitgevoerd in samenwerking met het *Platform aansluiting VMBO-MBO-HBO*. Dit is een breed samenwerkingsverband waarin de scholen voor vmbo, mbo en hbo in de regio samenwerken. Tijdens het project Sluitende Keten hebben decanen en leerlingbegeleiders van vmbo-scholen de leerlingen die hun examen gehaald hadden, en van wie nog niet bekend was of ze een vervolopleiding gingen doen, aangemeld bij het RBL. De leerplichtambtenaren van het RBL hebben naar aanleiding van de lijsten die de decanen hebben aangeleverd, in totaal 73 leerlingen benaderd. Veertig van hen hebben alsnog laten weten waar ze zich hebben ingeschreven, 33 leerlingen hebben een tweede brief gekregen. In september 2009 stonden uiteindelijk nog 8 van de aangemelde leerlingen niet ingeschreven op een school. Zij worden door de leerplichtambtenaar bezocht.

In de week van 7 tot en met 11 september 2009 organiseerde het Ministerie van ocv de landelijke actieweek 'Maak het zelf, schrijf je in!' In de actieweek zetten gemeenten en scholen alles op alles om ervoor te zorgen dat de vierdejaars vmbo'ers en de tussentijds uitgevallen leerlingen een goede start maken op het mbo. Adri de Roon, portefeuillehouder Sociale Agenda van de regio Holland Rijnland en Gerda van de Berg, wethouder onderwijs van de gemeente Leiden, gaven op 7 september het startsein voor een regionale actieweek in Holland Rijnland om de doorstroming van vmbo naar mbo te verbeteren. Samen met de leerplichtambtenaren van het Regionaal Bureau Leerplicht controleerden zij de aanwezigheid van de eerstejaars mbo'ers op ROC Leiden. Ook op het ROC ID College hebben leerplichtambtenaren tijdens de actieweek samen met de school gecontroleerd welke leerlingen niet zijn verschenen, en hebben zij hier actie op ondernomen. Leerlingen die niet aanwezig waren zijn gebeld door leerplichtambtenaren, medewerkers van Bureau Loopbaanbegeleiding van ROC Leiden of medewerkers van het Onderwijs Service Centrum van ROC ID College. Zij hebben onderzocht waarom de jongeren er niet waren, en hebben hen gestimuleerd naar school te gaan. De jongeren die er wel waren, kregen te horen dat de school goed controleert of iedereen aanwezig is bij de lessen. De school heeft een goede zorgstructuur, dus wanneer jongeren problemen hebben moeten zij vooral niet thuis blijven maar er op school over praten, zodat ze geholpen kunnen worden.

1.6 Jongerenloket voor Onderwijs en Werk Holland Rijnland

De RMC-trajectbegeleiders van het RBL werken in het Jongerenloket voor Onderwijs en Werk Holland Rijnland. Bij het Jongerenloket kunnen jongeren van 16 tot 23 jaar terecht voor advies en begeleiding naar school, werk of een combinatie van werken en opleiding. Wanneer dat van toepassing is, verwijst het Jongerenloket naar (gezondheids)zorg instanties. De trajectbegeleiders van het Jongerenloket begeleiden de jongeren gedurende het hele traject totdat ze aan het werk zijn of weer op school zitten. Jongeren kunnen zelf langskomen of een afspraak maken. Ook is het mogelijk dat hulpverleners en scholen de jongeren doorverwijzen naar het Jongerenloket. Door een goede overdracht (de zogenaamde 'warme overdracht' tussen onderwijs en Jongerenloket) hoopt het Jongerenloket jongeren sneller weer op de rit te kunnen hebben en te voorkomen dat ze uit beeld raken. Het Jongerenloket is een samenwerking van de gemeenten in Holland Rijnland, de (inter)gemeentelijke sociale diensten, uwv Werkbedrijf Leiden, uwv Werkbedrijf Lisse, ROC ID College, ROC Leiden en Regionaal Bureau Leerplicht. Jongeren kunnen een afspraak maken of binnen lopen bij een van de loketten in uwv Werkbedrijf Leiden of uwv Werkbedrijf Lisse.

De leerplichtambtenaren werkt in het verslagjaar nauw samen met het jongerenloket. Bij leerplichtige jongeren van 16 of 17 jaar die bijvoorbeeld een verkeerde schoolkeuze hebben gemaakt, blijkt begeleiding door het jongerenloket onder regie van de leerplichtambtenaar een goede werkwijze. Begin 2009 is het jongerenloket geëvalueerd. Op basis van de evaluatie hebben de gemeenten besloten het jongerenloket voor twee jaar te verlengen. De afspraken hierover zullen worden opgenomen in de nieuw op te stellen samenwerkingsovereenkomst 2010-2011.

1.7 Aanval op de uitval

Het kabinet heeft het bestrijden van voortijdig schoolverlaten tot één van haar speerpunten van beleid gemaakt. Onder de noemer 'Aanval op de uitval' heeft het rijk middelen beschikbaar gesteld ter terugdringing van het aantal voortijdig schoolverlaters. Doelstelling is om conform het Lissabon-akkoord van 2002 het aantal nieuwe vsv'ers in 2011 met 50% gereduceerd te hebben. Hiertoe heeft het Rijk met onderwijsinstellingen en RMC gemeente Leiden in RMC regio 26 Zuid Holland Noord op 6 juni 2008 het Convenant Voortijdig Schoolverlaten ondertekend. In het convenant zijn maatregelen opgenomen die de komende vier jaar moeten leiden tot minder nieuwe vsv'ers per school. De school krijgt voor iedere nieuwe vsv'er minder op jaarbasis een uitkering ad € 2.000,- per jaar toegekend. Naast de middelen gekoppeld aan het convenant vsv stelt het Rijk subsidies voor onderwijsprogramma's vsv beschikbaar voor de jaren 2008-2009 en 2010-2011. Hiervoor dienen de onderwijsinstellingen meer generieke preventieve maatregelen te benoemen om het voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Voor de kalenderjaren 2008 en 2009 is € 554.839,- beschikbaar gesteld voor drie maatregelen: schoolmaatschappelijk werk, orthopedagogische ondersteuning en workskills (motivatieprogramma voor uitvallers). De gemeente Leiden heeft de workskills vanuit GSB-middelen voor € 93.854,- mede gefinancierd. Holland Rijnland heeft met ambtelijke inzet vanuit haar verantwoordelijkheid als RMC-coördinator een ondersteunende rol vervuld bij de totstandkoming van het convenant vsv en de subsidieaanvraag.

Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe subsidieaanvraag onderwijsprogramma's 2010-2011. Daarnaast komen er vanuit het Rijk middelen beschikbaar voor plusvoorzieningen voor overbelaste jongeren en wordt vanuit de provinciale middelen van de Regionale Agenda Samenleving een zorgaanbod voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs gefinancierd. Tenslotte is in de zomer van 2009 inzet geleverd voor de opstelling van een regionaal actieprogramma jeugdwerkloosheid; hierin worden ook maatregelen geformuleerd gericht op terugdringen voortijdig schoolverlaten. Naast al deze ontwikkelingen is de wens een meerjarenprogramma voortijdig schoolverlaten op te stellen waarin duidelijk wordt hoe alle maatregelen op dit terrein bestendig kunnen worden.

1.8 Kwaliteitsverbetering

Ook in het schooljaar 2008/2009 heeft het RBL weer gewerkt aan het beheer van het interne *kwaliteits-systeem*. Deze inspanningen hebben ertoe geleid dat het kwaliteitssysteem van het RBL op 30 juni 2009 positief is beoordeeld door de externe auditor, waardoor het RBL de certificering volgens NEN-EN-ISO 9001:2008 behoudt.

In het verslagjaar heeft het RBL een belangrijke kwaliteitsslag gemaakt door samen met adviesbureau Radar de bestaande werkprocessen opnieuw te ordenen en beschrijven. Dit hangt samen met het feit dat met ingang van najaar 2009 een nieuw registratiesysteem, LBA, in gebruik wordt genomen door het RBL. De werkprocessen hebben gediend als input voor het nieuwe systeem. Naar verwachting zal LBA de leerplichtambtenaren goed ondersteunen bij het registreren van hun werk, het bewaken van termijnen, het sturen op doorlooptijden etc. Ook biedt LBA meer mogelijkheden voor het uitdraaien van rapportages, en dus het leveren van management- en beleidsinformatie.

In het kader van de ISO-certificering is ook een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit jaar heeft het RBL het symposium tijdens de Dag van de Leerplicht aangegrepen om ketenpartners (scholen, instellingen en gemeenten) te vragen naar hun mening over het symposium, het beleidsplan en het RBL. Helaas hebben weinig mensen aan deze oproep gehoor gegeven. Er waren wel veel reacties op het symposium, maar minder op het beleidsplan en het RBL als zodanig. Wel blijkt uit mondelinge reacties (tijdens vergaderingen en gesprekken met ketenpartners) dat men erg tevreden is over de weg die het RBL nu inslaat. Het RBL zal bekijken op welke wijze volgend jaar de klanttevredenheid van de ketenpartners – met een grotere respons – gemeten kan worden.

Degenen die wel hebben gereageerd, ervaren de samenwerking als goed en prettig.

Enkele sterke punten die genoemd worden:

- Betrokkenheid en samenwerking
- Korte lijnen en adequate acties
- Duidelijke inbreng in het ZAT
- Het ondernemerschap van het RBL: veel nieuwe, goede initiatieven
- Bereikbaarheid en vriendelijkheid
- De adviserende rol

De volgende zaken zijn volgens de respondenten voor verbetering vatbaar:

- Telefonische bereikbaarheid
- RMC-functie, betere en snellere rapportages
- Meer concrete actie, minder bureaucratie, meer samenwerken met zorginstellingen, moeilijke leerlingen meer concrete hulp bieden in plaats van een boete opleggen.

Het laatstgenoemde punt bevestigt nog eens wat ook al uit verschillende workshops op het symposium bleek; veel ketenpartners (ook scholen) zijn niet goed op de hoogte wat de leerplichtambtenaar voor hen (en de leerlingen) kan betekenen. Voorlichting geven over leerplicht en RBL blijft dus een belangrijk punt dat continu aandacht behoeft.

Wat betreft ouders en leerlingen is besloten om, evenals voorgaande jaren, een enquêteformulier uit te reiken na de gevoerde gesprekken met de leerplichtambtenaar.

Dit is gebeurd in de periode 19 mei t/m 15 juni 2009. In totaal zijn er 36 formulieren ingeleverd. In 23 gevallen ging het om een eerste gesprek, in 13 gevallen was al eerder contact met het RBL geweest. Ouders zijn over het algemeen tevreden over de dienstverlening, de betrokkenheid van de leerplichtambtenaar en het nakomen van afspraken. De telefonische bereikbaarheid wordt wat vaker neutraal beoordeeld. Het RBL zal zich inspannen hier verbetering in te brengen. Gemiddeld krijgt het RBL het rapportcijfer 8,1 (vorig jaar een 7,6).

In het verslagjaar zijn 3 klachten ingediend, die zijn volgens het klachtenreglement van Holland Rijnland afgehandeld. Er zijn ook bezwaren ingediend tegen (de inhoud van) besluiten van de leerplichtambtenaren.

Deze zaken zijn behandeld in de Commissie Beroep en Bezwaar van de gemeente Leiden. Een van deze bezwaren heeft geleid tot een verdere procedure bij de rechtbank.

In het verslagjaar is uitvoering gegeven aan het opleidingsplan. Drie medewerkers volgden de opleiding tot Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA). Twee daarvan zijn inmiddels beëdigd als BOA, zodat zij bij overtredingen van de leerplichtwet een proces-verbaal kunnen opmaken. Drie medewerkers rondden de vakopleiding leerplicht af. Hiermee beschikken zij over actuele kennis van de Leerplichtwet en vaardigheden om hun taken uit te voeren. Ook is door een van de secretariaatsmedewerkers de opstapcursus leerplicht gevolgd, zodat zij meer kennis van zaken heeft bij het afhandelen van telefoontjes. Voor alle medewerkers van Holland Rijnland, dus ook het RBL, werd een cursus opstellen van e-mailberichten georganiseerd. Tijdens deze cursus is ook aandacht besteed aan het anders opstellen van brieven, zodat zij beter leesbaar en begrijpelijk zijn voor de klant.

De effectiviteit van de opleidingen wordt gevolgd doordat de deelnemers verslag doen. Van tevoren wordt gekeken wat wordt beoogd met de opleiding en achteraf wordt verslag gedaan over de effectiviteit en waarde voor de praktijk. Leerplichtambtenaren brengen de opgedane kennis over de Leerplichtwet in het werkoverleg in.

In het werkoverleg wordt ook gezamenlijk casuïstiek besproken, hier kunnen de leerplichtambtenaren elkaar consulteren en tot een afgestemde aanpak komen. Verder zijn enkele organisaties te gast geweest in het werkoverleg van de leerplichtambtenaren om iets te vertellen over hun werkzaamheden en nadere afspraken te maken over de samenwerking met leerplicht. Zo zijn er medewerkers geweest van de Onderwijsinspectie, het JPT en het Cardea Preventieproject. Ook is in het werkoverleg aandacht besteed aan 'één gezin/ één plan', en aan de resultaten van een onderzoek dat BMC in de regio heeft uitgevoerd naar leerlingen voor wie geen passende onderwijsplek kon worden gevonden. In het eindrapport van BMC zijn aanbevelingen gedaan, en er is een handreiking voor de leerplichtambtenaren opgesteld, waarmee zij nadrukkelijker scholen kunnen aanspreken op hun verantwoordelijkheid om alle leerlingen passend onderwijs te bieden.

In het verslagjaar hebben medewerkers van het RBL deelgenomen aan enkele regiovergaderingen en de jaarvergadering van Ingrado, de beroepsvereniging voor leerplicht en RMC.

1.9 Voorlichting en communicatie

Leerplichtambtenaren hebben in het verslagjaar een groot aantal scholen en directeurenoverleggen in de regio bezocht, om *voorlichting* te geven over leerplicht en de kwalificatieplicht.

De afgelopen jaren hebben de leerplichtambtenaren van het RBL tijdens de Dag van de Leerplicht lessen verzorgd op scholen over leerplicht. In het verslagjaar heeft het RBL het anders aangepakt, en op de *landelijke dag van de leerplicht* op 19 maart 2009 een symposium voor haar ketenpartners georganiseerd. Aanleiding voor het symposium was het feit dat het RBL net het beleidsplan leerplicht voor de komende jaren had opgesteld. Het leek een goed idee dit concept-plan tijdens de Dag van de Leerplicht te presenteren aan de ketenpartners uit de jeugdzorg, het onderwijs en justitie.

Er was een afwisselend programma samengesteld met presentaties en workshops. Het symposium vond plaats op de KTS in Voorhout, waarbij de vmbo-leerlingen zorgden voor ontvangst, catering en een muzikaal intermezzo. Al met al was het een zeer geslaagde middag, waar zo'n 160 belangstellenden uit het onderwijs, justitie en zorg op af zijn gekomen.

In het verslagjaar is driemaal een *Nieuwsbrief* verzonden naar alle deelnemende gemeenten, alle scholen in de regio en de ketenpartners van het RBL.

Tot slot heeft het RBL op verzoek van enkele gemeenteraden *presentaties* verzorgd in raadscommissies.

1.10 Samenwerking met partners

Voor de uitvoering van de taken op het gebied van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten is samenwerking met de scholen en instellingen noodzakelijk. Er zijn veel factoren die de schoolloopbaan van een leerling kunnen beïnvloeden. Het is aan het RBL en de ketenpartners om eventuele belemmeringen te signaleren en waar mogelijk weg te nemen.

Met dit doel heeft het RBL in het verslagjaar samengewerkt met de volgende partijen.

Regiogemeenten

De afgelopen jaren hadden de leerplichtambtenaren van het RBL regelmatig contact met de gemeenten om gegevens uit het GBA en de leerlingenadministratie op te vragen. Nu met ingang van 1 januari 2009 alle leerlingenadministraties overgeheveld zijn, en het RBL zelf beschikt over GBA-gegevens, is dit niet langer nodig. Wel hebben de leerplichtambtenaren contact met de beleidsmedewerker onderwijs in de gemeenten, over de gang van zaken in de gemeente, het plaatsen van leerlingen in door de gemeente bekostigde trajecten etc. Zij hebben ook deelgenomen aan signaleringsnetwerken en veiligheidsoverleggen in de diverse gemeenten.

Naast het jaarverslag zijn in januari 2009 en juli 2009 halfjaarrapportages verzonden aan de gemeenten, om hen tussentijds op de hoogte te brengen van de stand van zaken m.b.t. leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Hierbij moet opgemerkt worden dat de halfjaarrapportages een momentopname zijn: leerplichtambtenaren zijn nog volop bezig met de behandeling van casussen, het registreren van acties en het opbouwen van een dossier. Sommige casuïstiek loopt door van het ene halfjaar in het andere. De twee halfjaarrapportages kunnen dus niet opgeteld worden om tot jaarcijfers te komen. Pas na afsluiten van het schooljaar kan een goede rapportage gemaakt worden die vergeleken kan worden met het jaarverslag van het voorgaande schooljaar.

De vsv-cijfers zijn vooral in de zomer aan wijzigingen onderhevig (veel jongeren worden in mei/juni uitgeschreven, en schrijven zich in augustus/september weer in. In oktober worden deze gegevens dan via de IBG aangeleverd en door het RBL verwerkt. Voor de vsv-cijfers is 1 juli dus eigenlijk geen goed tussentijds meetmoment.

Het RBL zal in overleg gaan met de gemeenten op welke wijze de rapportages ingericht moeten worden zodat zij voor de gemeenten ook zinvolle en bruikbare informatie opleveren.

Scholen en onderwijsinstellingen

Voor een goede handhaving van de Leerplichtwet en registratie van vsv-ers is het RBL afhankelijk van de meldingsbereidheid van de scholen en onderwijsinstellingen. In het verslagjaar hebben de leerplichtambtenaren van het RBL diverse scholen en mbo-instellingen bezocht om (opnieuw) het melden van verzuim onder de aandacht te brengen.

Het RBL heeft ook deelgenomen aan een informatiebijeenkomst van de IBG voor scholen over het melden van verzuim via het digitale loket.

In het verslagjaar was er in de regio Holland Rijnland een vrijwel dekkend netwerk van *Zorg- en Adviesteams* (ZAT's) voor jeugdigen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar. De leerplichtambtenaren van het RBL namen deel in ZAT's in het (speciaal) basisonderwijs en het (speciaal) voortgezet onderwijs. Ook werd deelgenomen aan enkele ZAT's in het voortgezet onderwijs buiten de regio, in een ZAT van een REC-school en het ZAT in een MBO-instelling.

De leerplichtambtenaren brachten in het ZAT hun kennis over de Leerplichtwet in (bijvoorbeeld de regels rond schorsen en verwijderen), adviseerden over te nemen maatregelen (hoe ouders of leerling ertoe te brengen om hulp te accepteren) en dachten mee over juiste doorverwijzing. Ook participeerden zij in besprekingen volgens de methodiek van 1gezin/1plan, of namen zij het initiatief hiertoe. Wanneer bij de ZAT-bespreking bleek dat er sprake was van verzuim, is dit door school aan de leerplichtambtenaar gemeld. De meeste REC-scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs hebben geen ZAT, maar een eigen zorgstructuur waarin regelmatig overleg is met externe partners. De leerplichtambtenaar die contactpersoon is voor deze scholen, bracht regelmatig een bezoek aan deze scholen om leerlingen te bespreken bij wie schoolverzuim dreigde.

De ZAT-regiegroep voor de regio Holland Rijnland, waarin ook het RBL vertegenwoordigd is, bewaakt de voortgang van de ZAT's en houdt zich bezig met kwaliteitsbevordering van de ZAT's.

In het verslagjaar heeft het RBL regelmatig contact gehad met het *Zorgloket*. Het Zorgloket heeft een dienstverlenende en ondersteunende taak voor de scholen in het Samenwerkingsverband vo/svo Leiden e.o. Het Zorgloket adviseert over aanvullende zorg, over een geschikte onderwijsvorm of andere school, kan geconsulteerd worden bij leer- en gedragsproblemen of schoolverzuim en verricht diagnostisch onderzoek. Het gaat hierbij om problemen die niet langer binnen de school (en/of in het ZAT) kunnen worden opgelost. Ook was er regelmatig contact met VIA. VIA is een loket voor onderwijs en jeugdzorg in Leiden en is bedoeld voor leerlingen in het primair onderwijs, voor wie geen passende onderwijsplek voorhanden is. VIA probeert op maat oplossingen te zoeken, zodat de leerling niet thuis komt te zitten.

Met de samenwerkingsverbanden wsns van de Leidse regio en Duin- en Bollenstreek zijn afspraken gemaakt in het kader van het onderzoek naar thuiszitters dat in de regio is uitgevoerd.

Onderwijs- en hulpverleningstrajecten

In het verslagjaar hebben de leerplichtambtenaren samengewerkt met een groot aantal instellingen, die onderwijs- of hulpverleningstrajecten bieden aan jongeren, zoals het Algemeen Maatschappelijk Werk, Bureau Jeugdzorg, Cardea, het Curium, Parnassia, het Oriëntatiejaar, De Witte Poort en de Reboundvoorziening,

Openbaar Ministerie en Raad voor de Kinderbescherming

Een belangrijke ketenpartner bij het handhaven van de Leerplichtwet is uiteraard het Openbaar Ministerie.

In het verslagjaar heeft het RBL beide bijeenkomsten van het platform leerplicht bijgewoond. Dit is een overleg van het OM met alle leerplichtambtenaren in het arrondissement Haaglanden. Het platform bespreekt eventuele knelpunten bij de handhaving van de leerplicht.

Ook heeft het RBL deelgenomen aan twee bijeenkomsten van een nieuw opgerichte klankbordgroep van het OM. Deze groep maakt beleidsafspraken en bereidt gezamenlijk het platform leerplicht voor.

Verder hebben de leerplichtambtenaren van het RBL regelmatig het Justitieel Casusoverleg bezocht om de door hen opgemaakte processen-verbaal in te brengen en te bespreken met de Officier van Justitie en parketsecretaris. Ter plekke wordt bepaald hoe de processen-verbaal worden afgedaan.

Bijvoorbeeld door een TRIP-zitting, een terechtzitting bij de kantonrechter, een boete of een sepot.

In het verslagjaar waren er 10 zittingsmiddagen op het kantongerecht, waarbij gemiddeld 10 tot 12 zaken werden behandeld.

2 Regionale informatie leerplicht en voortijdig schoolverlaten

In dit hoofdstuk staan cijfers van de regio Holland Rijnland op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten over het schooljaar 2008/2009.

In de eerste paragraaf worden ter verduidelijking kort de taken van het RBL op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten beschreven. Meer informatie over de Leerplichtwet en RMC-wetgeving vindt u in bijlage 2.

2.1 Taken en werkwijze

De taken van een leerplichtambtenaar hebben het karakter van maatschappelijke zorg én wetshandhaving. De leerplichtambtenaar handelt preventief, curatief en repressief. Onder preventie valt het geven van voorlichting en advies aan ouders, leerlingen en scholen, en andere activiteiten die zijn gericht op het voorkomen van schoolverzuim, zoals het deelnemen aan Zorg- en Adviesteams op de scholen. Curatief is het instellen van een onderzoek bij meldingen van vermoedelijk absoluut en relatief schoolverzuim en het bestrijden van geconstateerd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, met als doel verzuimende jongeren zo snel mogelijk weer terug te leiden naar school. Ook worden aanvragen voor vrijstelling en verlof behandeld. Repressief houdt in dat de leerplichtambtenaar een proces-verbaal kan opmaken. Een belangrijk onderdeel in de dienstverlening van het RBL aan ouders en scholen is het geven van voorlichting en advies. Er worden veel algemene vragen over leerplicht beantwoord, en scholen te woord gestaan die willen overleggen met een leerplichtambtenaar over het verlenen van verlof of een schorsing. Soms leidt dit alsnog tot een melding.

Het RBL werkt zoals de Leerplichtwet vereist volgens een *ambtsinstructie*, die is vastgesteld door het voormalige bestuur van het RBL. Deze omschrijft de wijze waarop gevallen van schoolverzuim worden behandeld, de wijze waarop de leerplichtambtenaren samenwerken met ketenpartners en de aanwijzing van instellingen waarmee de leerplichtambtenaren samenwerken.

De leerplichtambtenaren van het RBL werken per school, zodat elke school een vaste leerplichtambtenaar heeft. Om ook zicht te blijven houden op de leerplichtsituatie per gemeente is voor elke gemeente een contactpersoon aangewezen, die tevens de meldingen van absoluut verzuim behandelt (leerlingen die wonen in de desbetreffende gemeente en niet staan ingeschreven op een school). Deze contactpersoon neemt desgevraagd deel aan de (wijk)signaleringsoverleggen e.d. en is daardoor goed bekend met de plaatselijke netwerkpartners.

Bij kwalificatieplichtige jongeren wordt door de leerplichtambtenaren nauw samengewerkt met de trajectbegeleiders van het Jongerenloket. De leerplichtambtenaar blijft verantwoordelijk voor deze jongeren, maar kan gebruik maken van de kennis van de medewerkers van het Jongerenloket wanneer het gaat om (combinaties van) werk en opleiding.

Wanneer er meerdere kinderen uit een gezin (die op verschillende scholen zitten) in behandeling zijn bij leerplicht, wordt één behandelende leerplichtambtenaar aangewezen.

De registratiemedewerkers van het RBL houden de leerlingenadministratie bij van de gemeenten, die inmiddels allemaal hun administratie hebben overgeheveld. Dit betekent dat de registratiemedewerkers de in- en uitschrijvingen van de scholen verwerken en vermoedelijk absoluut verzuim bij de leerplichtambtenaar melden.

Verder houden de registratiemedewerkers de vsv-registratie bij. In het verslagjaar benaderden zij voortijdig schoolverlaters door middel van een brief met antwoordformulier, waarop de jongere kon vermelden of hij in aanmerking wilde komen voor trajectbegeleiding. Wanneer dit het geval was, dan werd dit doorgegeven aan het Jongerenloket, zodat de jongere werd uitgenodigd voor een gesprek. Het Jongerenloket voert begeleidingstrajecten uit en registreert dit in de vsv-registratie.

Het RBL maakte in het verslagjaar voor de leerplicht gebruik van het leerlingenregistratiesysteem G4LPA van Pronexus. Verder is het programma G4RMC gebruikt door de vsv-registratie en het Jongerenloket. In het najaar van 2009 wordt een nieuw programma, LBA, in gebruik genomen.

2.2 Hoe is er gemeld?

Melding van absoluut verzuim en geconstateerd absoluut verzuim

In het verslagjaar waren er nog enkele gemeenten die zelf de leerlingenadministratie bijhielden, tot het moment van overheveling naar het RBL. Zij hebben het vermoedelijk absoluut verzuim van leerplichtigen niet altijd (tijdig) doorgegeven aan het RBL. Soms had een gemeente niet van alle scholen de in- en uitschrijvingen ontvangen, soms was er een achterstand in het verwerken van deze in- en uitschrijvingen in de leerlingenadministratie. Ook de overheveling van de leerlingenadministratie naar het RBL (met de daarmee gepaard gaande conversie van bestanden) heeft soms vertraging opgeleverd. Bij enkele gemeenten waren alle in- en uitschrijvingen ontvangen en verwerkt en bleken alle leerlingen op een school ingeschreven te zijn.

Tabel 1: Melding van absoluut verzuim en geconstateerd absoluut verzuim

GEMEENTE	MELDINGEN	GECONSTATEERD	MELDINGEN	GECONSTATEERD
	2008/2009	2008/2009	2007/2008	2007/2008
Kaag en Braassem (voorheen Alkemade)	7	2	1	0
Hillegom	4	5	5	0
Katwijk	11	5	4	4
Leiden	56	4	60	2
Leiderdorp	8	2	5	2
Lisse	4	0	0	0
Noordwijk	3	0	1	0
Noordwijkerhout	1	0	1	0
Oegstgeest	14	0	0	0
Teylingen	3	1	2	1
Voorschoten	8	2	7	0
Zoeterwoude	1	1	0	0
TOTAAL	120	22	85	9

Toelichting

In het verslagjaar zijn 120 gevallen van vermoedelijk absoluut verzuim gesignaleerd in de leerlingenadministratie van het RBL, of (in de periode voor 1 januari 2009) ontvangen van gemeenten. Dit zijn er meer dan het voorgaande schooljaar (85). Met name in de leerlingenadministraties die aan het begin of gedurende het verslagjaar zijn overgeheveld (Leiden, Katwijk, Kaag en Braassem) stonden enkele leerlingen zonder school geregistreerd. In de meeste gevallen bleken deze leerlingen, na onderzoek van de leerplichtambtenaar, op een school ingeschreven te staan. Dit was in veel gevallen niet bekend bij de leerlingenadministratie omdat de scholen hun in- en uitschrijvingen niet tijdig hadden doorgeven.

In 22 gevallen is ook daadwerkelijk absoluut verzuim door de leerplichtambtenaar geconstateerd.

Deze leerlingen zijn door de leerplichtambtenaren in behandeling genomen. In de meeste gevallen heeft dit erin geresulteerd dat de leerling (weer) is ingeschreven op een school.

Melding van relatief en luxe verzuim

Tabel 2: Melden van relatief en luxe verzuim door scholen en onderwijsinstellingen

SOORT ONDERWIJS	AANTAL SCHOLEN	MELDENDE	% MELDINGEN	% MELDINGEN
	IN REGIO	SCHOLEN	2008/2009	2007/2008
Basisonderwijs	162	106	65	62
Speciaal basisonderwijs	7	6	86	100
Voortgezet onderwijs	35	31	89	97
Speciaal voortgezet onderwijs	2	2	100	100
Middelbaar beroepsonderwijs	6*	6*	100	83*
REC-scholen	16	16	100	85

Toelichting

- In het verslagjaar is alleen geregistreerd welke MBO-instelling gemeld heeft, en niet welke units binnen die instellingen. Dit hangt samen met de inrichting van het registratiesysteem en de wijze waarop gegevens worden aangeleverd.

Het aantal meldende basisscholen is in het verslagjaar gestegen van 62 naar 65%. In de begroting van 2008 is tot doel gesteld dat in 2009 75% van de basisscholen verzuim meldt. Dit doel is dus niet gehaald.

Het komende schooljaar gaat het RBL, zoals opgenomen is in het beleidsplan, nog meer aandacht besteden aan het bezoeken van scholen.

In de volgende tabel is het aantal meldende basisscholen verder uitgesplitst per gemeente.

Tabel 3: Meldende basisscholen per gemeente

GEMEENTE	BASISSCHOLEN	MELDENDE	PERCENTAGE	PERCENTAGE
		2008/2009	SCHOLEN T.O.V. TOTALE AANTAL	SCHOLEN T.O.V. TOTALE AANTAL
		BASISSCHOLEN	BASISSCHOLEN	BASISSCHOLEN
		2008/2009	2007/2008	2007/2008
Hillegom	9	5	56%	56%
Kaag en Braassem	15	8	53%	n.v.t.
Katwijk	27	20	74%	58%
Leiden	37	27	73%	84%
Leiderdorp	13	12	92%	57%
Lisse	9	4	44%	45%
Noordwijk	11	8	73%	55%
Oegstgeest	9	6	67%	45%
Teylingen	18	7	39%	56%
Voorschoten	10	7	70%	66%
Zoeterwoude	4	2	50%	25%
TOTAAL	162	106	65 %	62%

Opvallend is dat in Leiderdorp 92% van de basisscholen nu verzuim heeft gemeld. In Leiden is het percentage meldende basisscholen na de stijging van vorig jaar nu behoorlijk afgenomen: naar 73%.

In Teylingen en Lisse meldden minder dan de helft van de basisscholen verzuim.

Waarschijnlijk is de totale stijging ten opzichte van het voorgaande schooljaar mede het gevolg van de bezoeken die de leerplichtambtenaren van het RBL in het verslagjaar hebben gebracht aan scholen die niet of heel weinig meldden. Ook is vanuit enkele gemeenten aandacht besteed aan dit onderwerp: zo zal de oproep van de wethouder onderwijs van Noordwijk zeker bijgedragen hebben aan de toename van meldende basisscholen in die gemeente.

Het melden van verzuim door de basisscholen blijft een punt van aandacht. Het RBL zal komend schooljaar alle basisscholen minstens één keer bezoeken.

2.3 Wie zijn er behandeld?

Tabel 4: Aantal behandelde jeugdigen per woongemeente

GEMEENTE	JONGEREN 5-17 JAAR *	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
Kaag en Braassem (voorheen Alkemade)	4.347	96	2,21%
Hillegom	3.140	96	3,06%
Katwijk	10.817	389	3,60%
Leiden	14.819	773	5,22%
Leiderdorp	4.556	159	3,49%
Lisse	3.649	79	2,16%
Noordwijk	3.664	117	3,19%
Noordwijkerhout	-	7	-
Oegstgeest	3.985	115	2,89%
Teylingen	6.437	133	2,07%
Voorschoten	3.825	137	3,58%
Zoeterwoude	1.463	30	2,05%
TOTAAL	60.702	2.131	3,51%

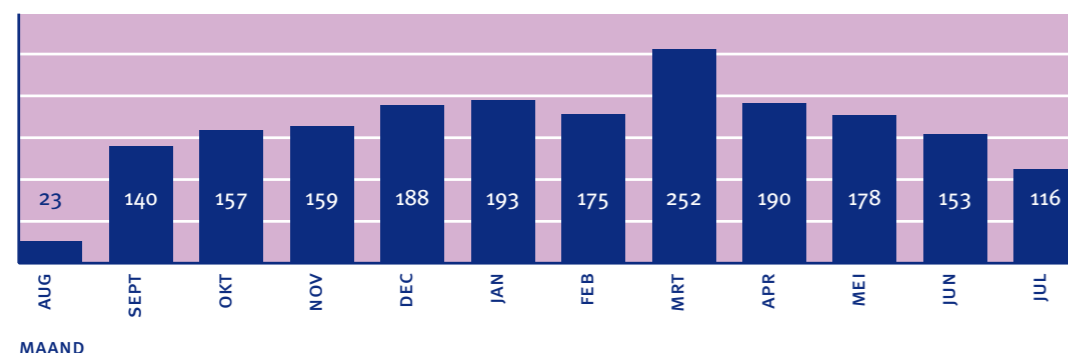
* Bron: CBS 1-1-2009, leeftijdsgroep 5 t/m 17 jaar

Toelichting

In de 11 gemeenten in de regio Holland Rijnland waarvoor het RBL de leerplichttaken uitvoerde waren er op 1 januari 2009 in totaal 60.702 leerplichtige leerlingen (5- t/m 17-jarigen). Uiteindelijk zijn 2.131 jeugdigen bij de leerplichtambtenaren van het RBL in behandeling geweest. Dit zijn er ruim 600 meer dan vorig schooljaar. Dit komt voor een deel omdat in het verslagjaar voor het eerst veel kwalificatieplichtige jongeren zijn behandeld (schooljaar 2007/2008 was een overgangsjaar). Voorheen waren jongeren partieel leerplichtig tot het eind van het schooljaar waarin ze 17 werden, nu zijn ze kwalificatieplichtig tot hun 18^e verjaardag. Dit betekent dat de doelgroep voor de leerplichtambtenaar gewoonweg groter is geworden. Verder hebben de leerplichtambtenaren in het verslagjaar nadrukkelijk de samenwerking met de scholen gezocht op het gebied van verzuim en schooluitval. Dit heeft geresulteerd in een toename van het aantal meldingen en (advies)aanvragen.

Er zijn ook 7 leerlingen uit Noordwijkerhout behandeld. Deze gemeente had in het verslagjaar de leerplichtfunctie nog niet bij het RBL ondergebracht. Waarschijnlijk zijn dit leerlingen die tijdens de behandeling bij leerplicht in de regio verhuisd zijn.

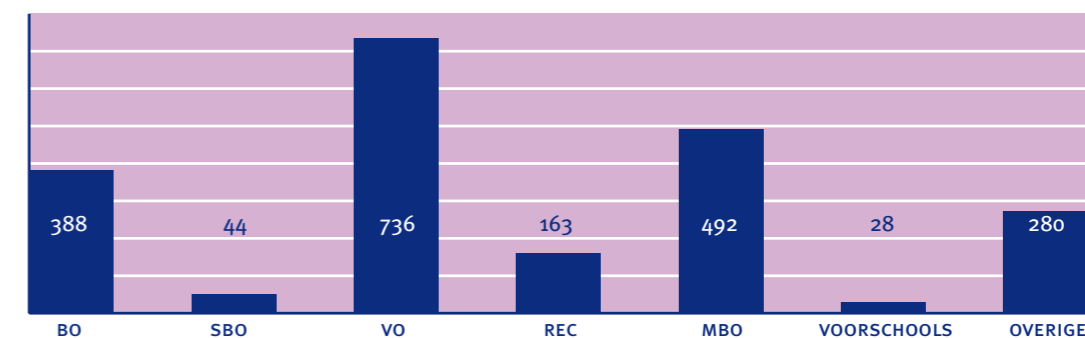
Tabel 5: Momenten van melding/aanvraag

Toelichting

De meeste behandelingen startten in december/januari en maart/april.

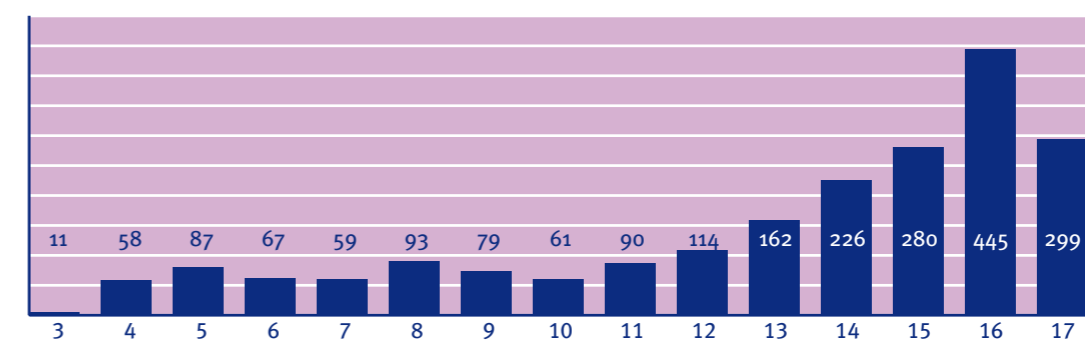
Tabel 6: Meldingen/aanvragen per onderwijssoort

Toelichting

De meeste leerlingen waren afkomstig van (s)vo-scholen. Vergeleken met het voorgaande schooljaar is er een toename van behandelde dossiers van mbo-leerlingen: vorig jaar 255, nu 492. Dit zal een gevolg zijn van de invoering van de kwalificatieplicht en intensiever contact van het RBL met de mbo-instellingen. Het aantal meldingen en aanvragen uit het voortgezet onderwijs is flink toegenomen: van 587 naar 736. Ook het aantal meldingen en aanvragen uit het basisonderwijs is gestegen: vorig jaar 316, nu 388. In 280 gevallen is de schoolsoort niet geregistreerd. Dit komt met name omdat op het moment van het maken van de rapportage veel leerlingen aan het overstappen waren (van vmbo naar mbo bijvoorbeeld), en er dus tijdelijk geen school aan de leerling was gekoppeld. Het nieuwe registratieprogramma LBA zal naar verwachting beter inzicht kunnen bieden in de schoolsoort op het moment van de melding.

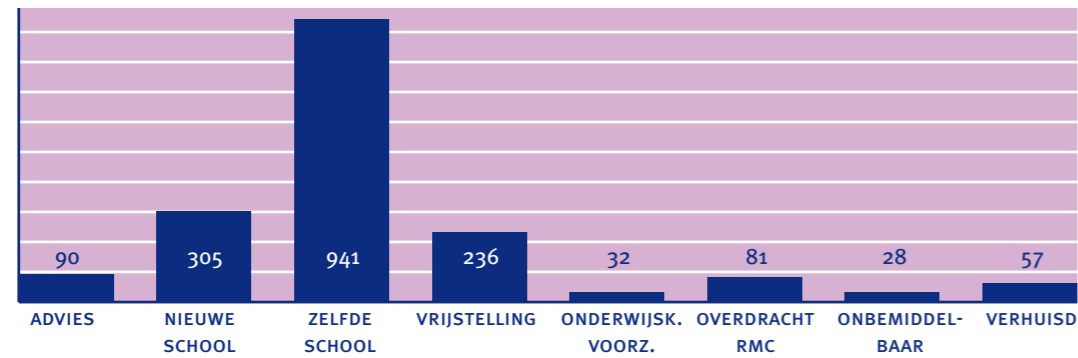
Tabel 7: Leeftijd gemelde leerlingen

Toelichting

Dit figuur toont hetzelfde beeld als vorig jaar, de meest meldingen betreffen leerlingen van 15,16 en 17 jaar. Er zijn ook leerlingen behandeld jonger dan 5 jaar. Dit betreft o.a. vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a: lichamelijke of psychische ongeschiktheid. Deze worden soms aangevraagd op het moment dat een kind 4 jaar wordt en normaal gesproken naar school zou gaan (maar officieel nog niet leerplichtig is).

Tabel 8: Afronding

Toelichting

Niet alle dossiers zijn in het verslagjaar afgerond. Deze lopende dossiers betreffen voornamelijk leerlingen die door de leerplichtambtenaar nog gevolgd worden in het begin van het nieuwe schooljaar.

Nagegaan wordt of ze daadwerkelijk op hun nieuwe school starten. De meeste leerlingen gaan uiteindelijk weer naar dezelfde of een andere school. Er zijn 81 jongeren 'warm' overgedragen door leerplicht aan het Jongerenloket (overdracht RMC), omdat zij de leeftijd van 18 jaar bereikten en dus niet langer kwalificatieplichtig waren, maar nog wel begeleiding nodig hadden.

In de volgende paragrafen wordt het totaal aantal van 2.131 behandelde dossiers nader uitgesplitst in preventie, geconstateerd schoolverzuim en vrijstellingen. De cijfers van de verschillende figuren kunnen niet altijd bij elkaar opgeteld worden. Bij een leerling kan er bijvoorbeeld tegelijk sprake zijn van relatief verzuim en een vrijstelling. De gegevens van deze leerling zijn dan in verschillende figuren opgenomen.

2.4 Preventie en nazorg

In het verslagjaar zijn leerlingen behandeld bij wie er (nog) geen sprake was van schoolverzuim, of bij wie nazorg is gepleegd.

Wanneer is nu sprake van preventief optreden? De school kan de leerplichtambtenaar bijvoorbeeld inschakelen om advies in te winnen. Ook kan de leerplichtambtenaar een bemiddelende rol vervullen tussen ouders en school, om te voorkomen dat een leerling door de ouders wordt thuisgehouden of wordt geschorst door de school. Ook hadden de leerplichtambtenaren in het verslagjaar te maken met leerlingen die in de ZAT's worden besproken. Vaak is er bij deze leerlingen (nog) geen sprake van verzuim, maar is het duidelijk dat er problemen zijn. Zij worden dan door de school aangemeld bij het ZAT van de desbetreffende school. Bij sommige van deze leerlingen dreigt er wel verzuim, in deze gevallen wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld om mee te denken over oplossingen, of om bijvoorbeeld een gesprek met ouders te voeren. Scholen hebben ook leerlingen bij het RVL gemeld, bij wie het vermoeden bestond dat zij onterecht ziek waren gemeld door de ouders. In dergelijke gevallen stelde de leerplichtambtenaar een onderzoek in, eventueel in samenwerking met de schoolarts of sociaal verpleegkundige van de GGD Hollands Midden. Van nazorg is bijvoorbeeld sprake, als in het verslagjaar een zaak uit het voorgaande schooljaar op een terechtzitting komt. De leerplichtambtenaar informeert dan naar de situatie van de leerling, treedt op als getuige bij de zitting en registreert de uitkomst van de zitting. Soms wordt een leerling na de overstap naar een andere school nog een tijdje gevolgd in het nieuwe schooljaar. Er is dan geen sprake van verzuim, maar nazorg.

2.5 Schoolverzuim

Bij de 2.131 behandelde dossiers is in 1.008 gevallen ongeoorloofd schoolverzuim geconstateerd.

Er is sprake van absoluut verzuim wanneer een leerplichtige leerling niet staat ingeschreven op een school. Er is sprake van relatief verzuim wanneer een leerplichtige leerling wel staat ingeschreven, maar lessen verzuimt. Binnen het relatief verzuim onderscheiden we twee categorieën: luxe verzuim en signaalverzuim. Van luxe verzuim is sprake wanneer ouders geen verlof hebben aangevraagd voor hun kind en toch buiten de schoolvakanties weggaan, of wanneer de aanvraag is afgewezen en de betreffende leerling toch afwezig is. In de overige gevallen spreken we van signaalverzuim: wanneer achterliggende problemen de oorzaak zijn voor het schoolverzuim van de leerling, bij spijbelgedrag, bij een verkeerde schoolkeuze etc.

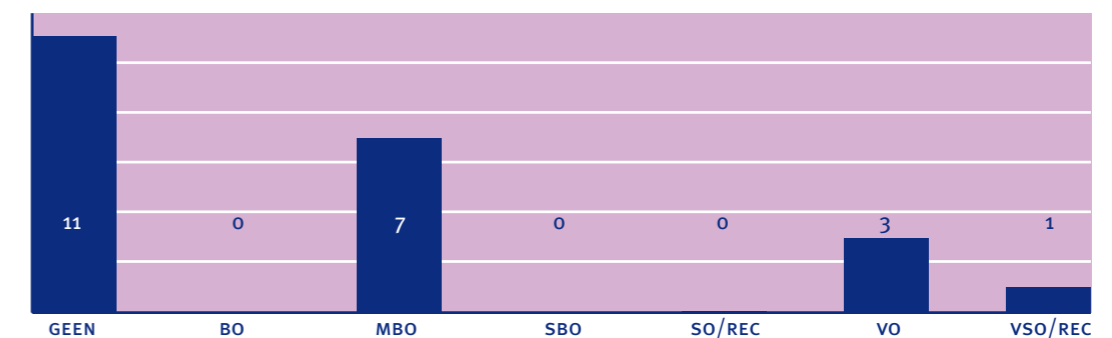
Tabel 9: Geconstateerd ongeoorloofd schoolverzuim per woongemeente

LEEFTIJD	ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL	ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
	2008/2009	2008/2009	2008/2009	2007/2008	2007/2008	2007/2008
Kaag en Braassem	2	8	28	0	0	1
Hillegom	5	5	34	0	0	27
Katwijk	5	64	135	4	34	89
Leiden	4	74	280	2	25	213
Leiderdorp	2	5	61	2	3	37
Lisse	0	1	30	0	2	14
Noordwijk	0	2	39	0	3	26
Noordwijkerhout	0	0	2	0	0	3
Oegstgeest	0	18	37	0	2	23
Teylingen	1	21	51	1	9	35
Voorschoten	2	21	52	0	10	38
Zoeterwoude	1	2	16	0	0	10
TOTAAL	22	221	765	9	88	516

Toelichting

Vergeleken met vorig schooljaar is het aantal constateringen van verzuim op alle fronten enorm gestegen. Dit komt met name door de behandeling van de groep kwalificatieplichtigen, en toename van het aantal meldingen door nauwere samenwerking tussen de leerplichtambtenaren en de scholen.

Tabel 10: Geconstateerd absoluut verzuim naar schoolsoort

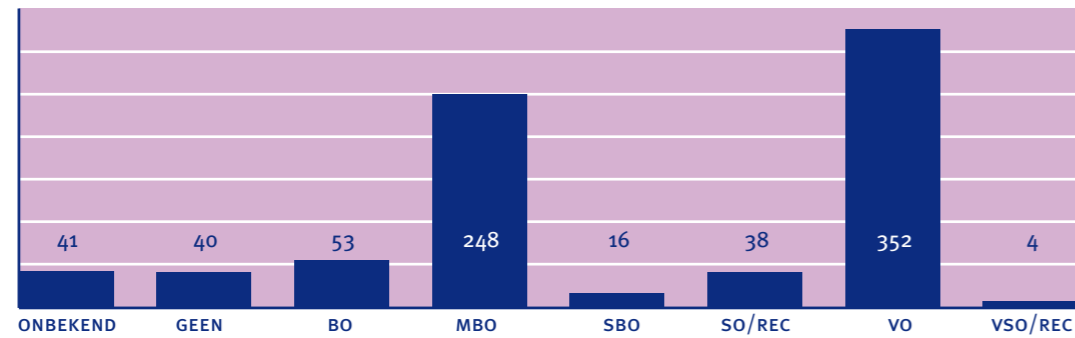

Toelichting

Van het merendeel van de absoluut verzuimders is geen schoolsoort bekend. Dit is logisch: zij staan immers niet ingeschreven.

Van enkele jongeren is wel een (vorige) school bekend. Een deel van het absoluut verzuim betreft jongeren die voorheen op het MBO zaten (7). Dit is hoger dan het voorgaande schooljaar (1).

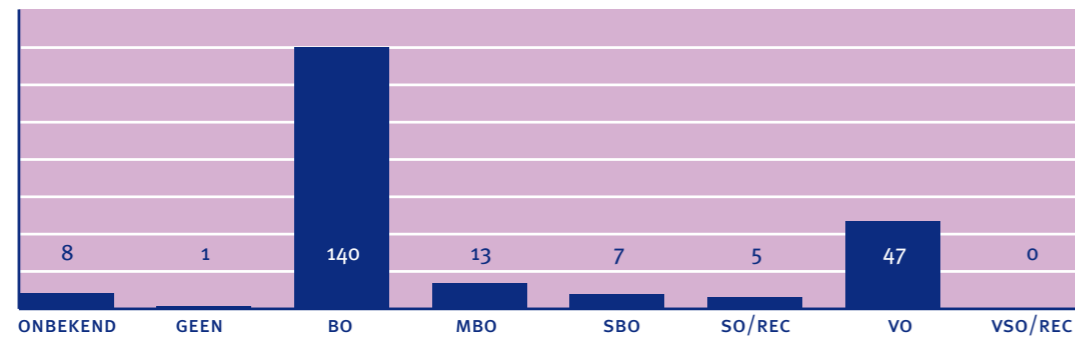
Tabel 11. Geconstateerd signaalverzuim naar schoolsoort

Toelichting:

Het merendeel van het signaalverzuim betreft jongeren uit het voortgezet onderwijs (ten opzichte van vorig jaar een toename van 235 naar 325) en het mbo (een toename van 65 naar 248). Er is evenals het voorgaande schooljaar weinig signaalverzuim gemeld vanuit het basisonderwijs.

Tabel 12. Geconstateerd luxe verzuim naar schoolsoort

Toelichting:

Het merendeel van het luxe verzuim betreft kinderen uit het basisonderwijs (ten opzichte van het voorgaande schooljaar een toename van 54 naar 140) en het voortgezet onderwijs (een toename van 19 naar 47). Het voorgaande schooljaar was er slechts 1 melding van luxe verzuim uit het mbo, in het verslagjaar waren dit er 13.

2.6 Aanvragen vrijstelling/vervangende leerplicht

De leerplichtwet biedt verschillende mogelijkheden tot vrijstelling of vervangende leerplicht. In de regel dienen de ouders een dergelijke vrijstelling aan te vragen. De vrijstelling wordt soms voor een korte periode verleend (wanneer er bijvoorbeeld sprake is van gewichtige omstandigheden), soms voor een jaar (wanneer een kind bijvoorbeeld tijdelijk in het buitenland naar school gaat) of voor de hele leerplichtperiode (wanneer een kind lichamelijk of psychisch nooit in staat zal zijn om naar school te gaan). Meer informatie over de verschillende wetsartikelen op grond waarvan een vrijstelling verleend kan worden, vind u in bijlage 2.

Tabel 13: Aantal behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht per gemeente

	3A	3B	5SUBA	5SUBB	5SUBC	5A	11SUBF	11G	15	TOTAAL
Hillegom	0	0	2	0	0	0	0	0	3	5
Kaag en Braassem	1	0	2	0	1	0	0	0	2	6
Katwijk	2	0	12	0	5	0	0	5	38	62
Leiden	4	3	24	0	44	0	0	11	22	108
Leiderdorp	1	2	10	0	1	0	0	3	8	25
Lisse	0	0	1	0	2	0	0	1	3	7
Noordwijk	0	0	5	0	4	0	0	3	5	17
Noordwijkerhout	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oegstgeest	0	0	5	0	10	0	0	2	2	19
Teylingen	0	0	5	2	4	0	1	6	2	20
Voorschoten	0	0	5	0	3	0	1	2	6	17
Zoeterwoude	0	0	6	0	0	1	0	0	0	7
TOTAAL	8	5	77	2	74	1	2	33	91	293

Toelichting

Opvallend is dat er in het verslagjaar veel meer aanvragen artikel 5 sub A zijn ingediend dan het voorgaande schooljaar (toen 33, nu 77). Dit komt doordat het RBL in het verslagjaar met een aantal instellingen voor mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking in de regio afspraken heeft gemaakt over het aanvragen van vrijstellingen voor kinderen die op grond van lichamelijke of psychische ongeschiktheid niet in staat zijn onderwijs te volgen. Voorheen werden deze vrijstellingen niet altijd aangevraagd, maar werden de ouders van deze kinderen ook niet aangeschreven vanwege absoluut verzuim omdat bekend was dat de betreffende kinderen op een instellingen verbleven.

Het RBL heeft gezocht naar een manier om ervoor te zorgen dat deze kinderen formeel een vrijstelling krijgen, maar zonder het kind en de ouders te belasten met een extra onderzoek. Er is dus sprake van een inhaalslag.

Er zijn ook aanzienlijk meer aanvragen artikel 15 ingediend. Artikel 15 van de Leerplichtwet biedt de mogelijkheid tot *vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs aan kwalificatieplichtigen*. Deze aanvragen worden vooral ingediend door kwalificatieplichtige jongeren die bijna 18 jaar worden en zich niet meer op een school inschrijven en hier ook niet gemotiveerd voor zijn.

Het RBL wil in de toekomst terughoudender hiermee omgaan, en voor deze jongeren meer de samenwerking met het Jongerenloket zoeken.

Verder valt op dat er in Leiden opnieuw veel aanvragen artikel 5 sub c zijn ingediend. Dit betreft vrijstellingen omdat de leerling onderwijs volgt in het buitenland. De Leerplichtwet biedt deze mogelijkheid. Soms betreft het leerlingen die in de leerlingenadministratie naar voren komen als absoluut verzuimer, en blijken zij na onderzoek door de leerplichtambtenaar op een school in het buitenland te verblijven. Hiervoor is alsnog door de ouders een vrijstelling aangevraagd en toegekend.

2.7 Behandeling van verzuim

Tijdens de behandeling van het verzuim verwijzen de leerplichtambtenaren regelmatig leerlingen naar zorgtrajecten en onderwijstrajecten. Voor een deel betreft dit de geïndiceerde jeugdzorg.

Een aantal jeugdzorgaanbieders kennen helaas wachtlijsten, zodat de leerling niet direct geholpen kan worden of gebruik moet maken van overbruggingshulp. Voor sommige leerlingen is het moeilijk een oplossing te vinden. Gezien de zwaarte of complexiteit van hun problemen passen zij niet binnen de bestaande trajecten. De leerplichtambtenaar spant zich dan in om samen met de ketenpartners een oplossing 'op maat' te vinden.

Met onderwijstraject worden trajecten bedoeld waar leerlingen tijdelijk geplaatst of begeleid worden, met als doel terugkeer naar school.

Tabel 14: Trajecten

TRAJECT	LEERLINGEN
@ School	4
Daghulpcentrum cardea	5
Herstart	0
Jeugd in beweging	0
Jongerenloket	7
Jpp	13
Oriëntatiejaar	2
Prisma	0
Toezicht door jongeren	0
Rebound voorhout	6
Witte poort 1, rebound	6
Witte poort 2, spijbel	7
Witte poort 3, duaal	8
TOTAAL	58

Toelichting

In deze figuur staan de trajecten vermeld, waarin leerlingen zijn geplaatst, voor zover dit geregistreerd is door de leerplichtambtenaar. Opgemerkt moet worden dat het hier alleen gaat om plaatsingen waarbij leerplicht betrokken was of waarvan leerplicht op de hoogte was. De betreffende instellingen hebben zelf uiteraard inzicht in het totale aantal begeleide jongeren.

Bij Jongerenloket gaat het om trajecten waarbij de jongere nog wel onder verantwoordelijkheid van de leerplichtambtenaar viel, maar samenwerking met het Jongerenloket is gezocht om een passende oplossing te vinden (dus niet de warme overdracht van 18-jarigen naar het Jongerenloket). In de praktijk blijkt dat dergelijke samenwerking met het Jongerenloket vaker wordt ingezet, maar niet als zodanig geregistreerd wordt. Dit is een punt van aandacht voor het komende schooljaar.

2.8 Thuiszitters

In het verslagjaar heeft het RBL de bij haar bekende thuiszitters geregistreerd. Het gaat hierbij om leerplichtige jongeren (5 tot 18 jaar) die zonder geldige reden (zoals ziekte) meer dan 4 weken verzuimen zonder dat zij ontheffing hebben van leerplicht.

Tabel 15: Overzicht thuiszitters per gemeente

WOONPLAATS LEERLING:	ABSOLUUT VERZUIM*	BASIS- ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	SPECIAAL ONDERWIJS	ORIËNTATIE- JAAR	MBO	TOTAAL
Hillegom	0	1	0	1	0	3	5
Kaag en Braassem	1	0	1	1	0	0	3
Katwijk	1	0	3	3	0	1	8
Leiden	0	2	9	5	0	4	20
Leiderdorp	0	1	3	0	1	0	5
Lisse	0	0	0	1	0	0	1
Noordwijk	0	0	0	2	0	1	3
Noordwijkerhout	0	0	0	0	0	0	0
Teylingen	0	0	0	0	0	0	0
Voorschoten	0	0	0	0	0	0	0
Zoeterwoude	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	2	4	16	13	1	9	45

*in dit geval is geen schoolsoort te benoemen

Er is ook onderzocht wat de reden van thuiszitten is. In een aantal gevallen is er sprake van redenen die te maken hebben met de situatie van de leerling, bijvoorbeeld psychische en/of gedragsproblemen; onwelwillendheid van leerling en/of ouders of problemen in de thuissituatie. Maar er is ook sprake van thuiszitten omdat er geen passende school te vinden is, of indicatietrajecten die niet lopen. In deze gevallen ligt de verantwoordelijkheid bij scholen en ketenpartners.

Voor de leerlingen uit het mbo is er vooral sprake van problematiek rond school- en beroepskeuze. De leerplichtambtenaar zal bij deze leerlingen uiteraard een snelle terugkeer naar school proberen te bewerkstelligen.

2.9 Justitiële afhandeling

De leerplichtambtenaar dient erop toe te zien dat de Leerplichtwet wordt nageleefd. Bij overtreding van de wet kan proces-verbaal worden opgemaakt. In de praktijk gebeurt dit wanneer ouders en/of leerling niet meewerken aan het vinden van een oplossing, doordat zij bijvoorbeeld vrijwillige hulpverlening of een onderzoek weigeren en het schoolverzuim blijft voortduren. Een proces-verbaal kan worden opgemaakt tegen het kind (in de leeftijd van 12 jaar en ouder), de ouders, maar ook de directeur van de school indien deze het ongeoorloofd verzuim niet meldt bij de leerplichtambtenaar.

Bij luxe verzuim wordt volgens bepaalde criteria in sommige gevallen eerst een waarschuwing gegeven. Niet alle gevallen van luxe verzuim worden dus afgehandeld met een proces-verbaal.

Tabel 16: Afhandeling processen-verbaal door het OM, verdeeld per soort verzuim

	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	48	37	4	0	1	6
Signaal	117	3	57	44	1	13
TOTAAL	166	40	61	44	2	19

Toelichting

In het verslagjaar is naar aanleiding van 166 overtredingen een proces-verbaal opgemaakt. Dit aantal is hoger dan het voorgaande jaar. Toen zijn er 133 p.v.'s opgemaakt.

Er zijn in het verslagjaar slechts twee zaken geseponeerd. Dit komt waarschijnlijk door de wijze van afhandeling via het Justitieel Casus Overleg (jco) leerplichtzaken bij het Openbaar Ministerie. Doordat de p.v.'s worden besproken met de parketsecretaris en Officier van Justitie is er voor de leerplichtambtenaar gelegenheid het p.v. toe te lichten en is voor de leerplichtambtenaren het beleid van het om duidelijker.

Bij 40 processen-verbaal (bijna allemaal vanwege luxe verzuim) is een boete opgelegd, die varieert van 50 tot 500 euro.

Er zijn 44 zaken afgedaan via het zgn. officiersmodel door middel van een TRIP-zitting (transactie in persoon). Dit houdt in dat de leerling op redelijk korte termijn (2 à 3 weken) opgeroepen wordt voor een gesprek met de Officier van Justitie. De ouders worden ook uitgenodigd. De Officier van Justitie kan een straf van ten hoogste 20 uren opleggen.

In totaal 61 zaken hebben geleid tot een terechtzitting van de kantonrechter. Deze procedure vergt normaal gesproken ongeveer drie maanden. In het verslagjaar liep deze tijd regelmatig op tot zes maanden.

In het verslagjaar zijn door de rechter (een combinatie van) de volgende straffen opgelegd:

- geldboeten;
- taakstraffen (zoals de spijbelmodule en sociale vaardigheidstraining);
- jeugdreclassering (maatregel hulp en steun);
- maatregel van justitiële jeugdbescherming (ondertoezichtstelling of voogdij).

Van 19 zaken is (nog) niet bekend voor welke afdoening is gekozen.

2.10 Voortijdig schoolverlaten

Sinds de jaren negentig moeten contactgemeenten aan het Ministerie van ocw rapporteren over de door de RMC-functie behaalde resultaten en de stand van zaken in de regio met betrekking tot de uit te voeren functies. In de regio Holland Rijnland wordt de effectrapportage opgesteld door het RBL. Als gevolg van o.a. de invoering van het onderwijsnummer in het voortgezet en het middelbaar beroepsonderwijs kan ocw uit het basisregister onderwijsnummer (BRON) landelijk cijfers genereren over het aantal vsv-ers. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de functie en de opzet van de regionale RMC-effectrapportages. Aanvankelijk was de rapportage een instrument om beleidsinformatie te verzamelen. Nu wordt de rapportage een instrument voor de gemeenten om de doeltreffendheid en doelmatigheid van hun aanpak van voortijdig schoolverlaten (en op termijn de uitvoering van de leerplichtwet) te toetsen en onderling te vergelijken. Met ingang van vorig schooljaar (2007/2008) ziet de effectrapportage er dan ook anders uit. Er wordt vooral gevraagd naar de samenwerking in de regio, good practices, knelpunten en succesfactoren. Op kwantitatief gebied ligt de nadruk op de behandeling en herplaatsing van vsv-ers.

In dit jaarverslag wil het RBL toch wat breder blijven rapporteren en ook kwantitatieve gegevens opnemen over de totale groep voortijdig schoolverlaters, steeds uitgesplitst naar Oud en Nieuw. Deze treft u aan in onderstaande tabellen.

De term Nieuw betreft jongeren die in het schooljaar 2008/2009 gemeld zijn als voortijdig schoolverlater. Oud wil zeggen dat het voortijdig schoolverlaters betreft die in voorgaande schooljaren zijn gemeld, en nog niet terug naar school zijn gegaan.

Met ingang van 1 januari 2009 is Jacobswoude erbij gekomen (in de nieuwe gemeente Kaag en Braassem). Hiermee is het gebied waarover gerapporteerd wordt uitgebreid.

Tabel 17: totaal aantal voortijdig schoolverlaters

	OUD	NIEUW	TOTAAL
	2759	1366	4125

Tabel 18: totaal aantal schoolverlaters naar laatste opleiding

LAATSTE OPLEIDING	OUD	NIEUW	TOTAAL
Basisonderwijs	1	0	1
LWOO	78	23	101
Praktijkonderwijs	32	35	67
VMBO	316	112	428
VMBO klas 1-2	7	2	9
VMBO-B 3-4	41	7	48
VMBO-G 3-4	4	0	4
VMBO-K 3-4	22	5	27
VMBO-T 3-4	3	1	4
bovenbouw VMBO (klas 3-4)	14	3	17
Brug AVO	15	13	28
HAVO	65	58	123
HAVO/vwo klas 1-3	1	0	1
VWO HAVO/vwo (klas 4-6)	13	2	15
VWO	27	32	59
BVE	59	27	86
BOL	677	338	1015
voltijd BOL niveau 1	20	19	39
voltijd BOL niveau 2	68	56	124
voltijd BOL niveau 3	29	53	82
voltijd BOL niveau 4	50	87	137
deeltijd BOL niveau 1	1	0	1
deeltijd BOL niveau 2	2	0	2
deeltijd BOL niveau 3	0	0	0
deeltijd BOL niveau 4	0	2	2
BBL	564	221	785
BBL niveau 1	29	11	40
BBL niveau 2	94	81	175
BBL niveau 3	15	11	26
BBL niveau 4	1	6	7
Internationaal onderwijs	25	9	34
ISK	0	0	0
VAVO	56	40	96
VAVO, bovenbouw HAVO/vwo	7	4	11
VAVO, VMBO	7	7	14
Volwasseneducatie (incl. inburgering)	37	30	67
Overig	171	14	185
Geen opleidinginformatie bekend	208	57	265
	2.759	1.366	4.125

Tabel 19: Totaal aantal schoolverlaters en uitgeschreven voortijdig schoolverlaters naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL	UITGE-			TOTAAL VSV MINUS UIT- GESCHREVEN
				SCHREVEN OUD	SCHREVEN NIEUW	SCHREVEN TOTAAL	
< 15 jaar	13	33	46	1	30	41	5
15 jaar	16	41	57	10	23	33	24
16 jaar	57	123	180	32	63	95	85
17 jaar	172	321	493	68	82	150	343
18 jaar	420	334	754	113	70	183	571
19 jaar	554	187	741	109	53	162	579
20 jaar	568	190	758	102	45	147	611
21 jaar	540	99	639	78	18	96	543
22 jaar	419	38	457	412	34	446	11
> 22 jaar	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	2.759	1.366	4.125	935	418	1.353	2.772

Tabel 20: Totaal aantal schoolverlaters naar geslacht

GESLACHT	OUD	NIEUW	TOTAAL
Man	1646	831	2477
Vrouw	1113	535	1648
TOTAAL	2759	1366	4125

Tabel 21: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	425
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	419
Onjuiste melding	214
Overleden	2
Startkwalificatie behaald	64
Startkwalificatie niet haalbaar	55
Verhuisd naar buiten de regio	174
TOTAAL	1353

Toelichting

De begeleiding van jonge vsv-ers t/m 17 jaar heeft plaatsgevonden door de leerplichtambtenaren.

Voor 16- en 17-jarigen kan hierbij ook het Jongerenloket ingeschakeld zijn.

De begeleiding van vsv-ers vanaf 18 jaar heeft plaatsgevonden in het Jongerenloket.

Meer informatie vindt u in de rapportages van het Jongerenloket.

Informatie per gemeente leerplicht en voortijdig schoolverlaten

3.1 Hillegom

Leerlingenadministratie

Per 1 augustus 2008 heeft de gemeente Hillegom de leerlingenadministratie overgeheveld naar het RBL. Deze was goed bijgewerkt.

Leerplicht.

Tabel 22: Behandelde jeugdigen Hillegom

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RB	PERCENTAGE
3.140	96	3,06%

Tabel 23: Schoolverzuim Hillegom

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
5	5	34

Tabel 24: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Hillegom

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
0	0	2	0	0	0	0	0	3	5

Tabel 25: Justitiële afhandeling Hillegom

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	0	0	0	0	0	0
Signaal	12	0	7	4	0	1
TOTAAL	12	0	7	4	0	1

Van de 96 behandelde jeugdigen waren er 34 gevallen van signaalverzuim. Voor 12 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 5 gevallen van luxe verzuim, en 5 gevallen van absoluut verzuim. Hiervoor zijn geen p.v.'s opgemaakt. Er zijn 5 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Hillegom heeft 56% van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

In het verslagjaar heeft de leerplichtambtenaar van Hillegom veel samengewerkt met de collega die Lisse in het pakket heeft, omdat er soms meerdere kinderen uit 1 gezin op verschillende scholen (in Hillegom en Lisse) zaten. Er was een intensieve samenwerking met het Jongerenloket locatie Lisse, waar een aantal Hillegomse jongeren in begeleiding was.

Er was goed contact met de twee wijkagenten van Hillegom. De wethouder onderwijs van Hillegom heeft alle scholen bezocht, en een bezoek gebracht aan het RBL om bij te praten.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 213 jongeren uit Hillegom geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze jongeren zijn er 153 oud en 60 nieuw. In het verslagjaar zijn 78 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 135.

Tabel 26: Voortijdig schoolverlaters Hillegom naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	1	1	2
15 jaar	0	2	2
16 jaar	2	3	5
17 jaar	4	13	17
18 jaar	20	18	38
19 jaar	30	9	39
20 jaar	25	10	35
21 jaar	33	3	36
22 jaar	38	1	39
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	153	60	213

Tabel 27: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv'er Hillegom

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	15
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	37
Startkwalificatie niet haalbaar	3
Onjuiste melding	8
Startkwalificatie behaald	5
Verhuisd naar buiten de regio	10
TOTAAL	78

3.2 Kaag en Braassem

Leerlingenadministratie

Per 1 januari 2009 heeft de gemeente Kaag en Braassem de leerlingenadministratie overgeheveld naar het RBL.

Leerplicht.

Met ingang van 1 januari 2009 heeft de gemeente Kaag en Braassem (voorheen Alkemade en Jacobswoude) de leerplichttaken overgedragen aan het RBL. De leerplichtcijfers van Kaag en Braassem betreffen dus de periode van 1 januari 2009 tot 1 augustus 2009.

Tabel 28: Behandelde jeugdigen Kaag en Braassem

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
4.347	96	2,21%

Tabel 29: Schoolverzuim Kaag en Braassem

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
2	8	28

Tabel 30: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Kaag en Braassem

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
1	0	2	0	1	0	0	0	2	6

Tabel 31: Justitiële afhandeling Kaag en Braassem

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	4	2	2	0	0	0
Signaal	2	0	1	0	0	1
TOTAAL	6	2	3	0	0	1

Van de 96 behandelde jeugdigen waren er 28 gevallen van signaalverzuim. Voor 2 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 8 gevallen van luxe verzuim, voor 4 hiervan is proces-verbaal opgemaakt. Er zijn twee gevallen van absoluut verzuim geconstateerd. Hiervoor is geen p.v. opgemaakt. Er zijn 6 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Kaag en Braassem heeft 53% van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

Vanaf 1 januari 2009 heeft de leerplichtambtenaar veel tijd besteed aan het kennismaken met de scholen in Kaag en Braassem. Ook zijn enkele scholen voor voortgezet onderwijs in Alphen a/d Rijn bezocht, waar veel leerlingen uit Kaag en Braassem heengaan. De ZAT's van deze scholen zullen voortaan ook bijgewoond worden door de leerplichtambtenaar van het RBL. Met de leerplichtambtenaar van Alphen a/d Rijn zijn samenwerkingsafspraken gemaakt.

Voortijdig schoolverlaten

In de verslagperiode 2008/2009 zijn er 183 jongeren uit de gemeente Kaag en Braassem geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze 183 zijn er 135 oud en 48 nieuw. Gedurende de verslagperiode zijn 54 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 129.

Tabel 32: Voortijdig schoolverlaters Kaag en Braassem naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	1	1	2
15 jaar	1	0	1
16 jaar	5	6	11
17 jaar	9	17	26
18 jaar	23	11	34
19 jaar	27	3	30
20 jaar	29	4	33
21 jaar	25	4	29
22 jaar	15	2	17
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	135	48	183

Tabel 33: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv'er Kaag en Braassem

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	14
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	17
Onjuiste melding	9
Startkwalificatie behaald	5
Verhuisd naar buiten de regio	9
TOTAAL	54

3.3 Katwijk

Leerlingenadministratie

De leerlingenadministratie van de gemeente Katwijk is met ingang van 1 december 2008 overgeheveld naar het RBL.

Leerplicht

Tabel 34: Behandelde jeugdigen Katwijk

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
10.817	389	3,60%

Tabel 35: Schoolverzuim Katwijk

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
5	64	135

Tabel 36: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Katwijk

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
2	0	12	0	5	0	0	5	38	62

Tabel 37: Justitiële afhandeling Katwijk

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	16	16	0	0	0	0
Signaal	17	0	8	7	0	2
TOTAAL	33	16	8	7	0	2

Van de 389 behandelde jeugdigen waren er 135 gevallen van signaalverzuim. Voor 17 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 64 gevallen van luxe verzuim, hiervoor is in 16 gevallen een p.v. opgemaakt. Er zijn 5 gevallen van absoluut verzuim geconstateerd, waarvoor geen p.v. is opgemaakt. Er zijn 62 aanvragen voor vrijstelling ingediend, vooral op grond van artikel 15.. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Katwijk heeft 74% van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

De leerplichtambtenaren die Katwijk in portefeuille hebben, hebben in het verslagjaar een bezoek gebracht aan het directeurenoverleg van de basisscholen. Ook hebben zij een bezoek gebracht aan een aantal basisscholen. Dit heeft geleid tot meer verzuimmeldingen en adviesaanvragen.

In Katwijk zijn twee ZAT's in het basisonderwijs die redelijk lopen. Ook is er een ZAT van de basisscholen in Rijnsburg en Valkenburg. De leerplichtambtenaar neemt deel aan deze ZAT's.

Over het algemeen melden de vo-scholen goed. Er is regelmatig contact met het Andreas College, locatie Pieter Groen en locatie Rijnmond, en met Praktijkschool De Rijn. Ook heeft de leerplichtambtenaar een bezoek gebracht aan het Visser 't Hooft Lyceum locatie Rijnsburg. De leerplichtambtenaar neemt structureel deel aan de ZAT's in het voortgezet onderwijs.

De leerplichtambtenaar participeert in het wijksignaleringsnetwerk van Katwijk. In oktober 2008 is PJ Partners in het netwerk aanwezig geweest om te observeren en te adviseren hoe dit overleg effectiever gebruikt zou kunnen worden.

Voortijdig schoolverlaten

In totaal staan er 831 jongeren uit Katwijk geregistreerd als voortijdig schoolverlaters. Hiervan zijn er 598 oud en 233 nieuw. Er zijn in de verslagperiode 180 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 651.

Tabel 38: Voortijdig schoolverlaters Katwijk naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	3	3	6
15 jaar	3	2	5
16 jaar	13	22	35
17 jaar	35	57	92
18 jaar	109	65	174
19 jaar	141	29	170
20 jaar	124	32	156
21 jaar	120	17	137
22 jaar	50	6	56
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	598	233	831

Tabel 39: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv* er Katwijk

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	75
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	54
Onjuiste melding	20
Startkwalificatie behaald	7
Startkwalificatie niet haalbaar	8
Verhuisd naar buiten de regio	16
TOTAAL	180

3.4 Leiden

Leerlingenadministratie

Met ingang van 1 februari 2009 is de leerlingenadministratie van Leiden overgeheveld naar het RBL.

Leerplicht

Tabel 40: Behandelde jeugdigen Leiden

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
14.819	773	5,22%

Tabel 41: Schoolverzuim Leiden

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
4	74	280

Tabel 42: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Leiden

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
4	3	24	0	44	0	0	11	22	108

Tabel 43: Justitiële afhandeling Leiden

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	15	8	0	0	1	6
Signaal	40	1	22	11	0	6
TOTAAL	55	9	22	11	1	12

Van de 773 behandelde jeugdigen waren er 280 gevallen van signaalverzuim. Voor 40 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 74 gevallen van luxe verzuim, hiervoor is in 15 gevallen een p.v. opgemaakt. Er zijn 4 gevallen van absoluut verzuim geconstateerd, waarvoor uiteindelijk geen p.v. is opgemaakt. Er zijn 108 aanvragen voor vrijstelling ingediend. Evenals vorig jaar zijn veel vrijstellingen verleend op grond van artikel 5 sub c: dit betreft kinderen die staan ingeschreven als leerling van een school buiten Nederland. Het RBL wil graag met de gemeente Leiden bespreken in hoeverre het een wenselijke situatie is dat zo'n groot aantal leerlingen in Nederland in het GBA staat ingeschreven, maar in het buitenland onderwijs volgt. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Leiden heeft 73% van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

De leerplichtambtenaren hebben in het primair onderwijs deelgenomen aan de ZAT's. Er zijn nu schoolgebonden ZAT's, waar de leerplichtambtenaar op afroep bij aanwezig kan zijn. De leerplichtambtenaren missen hierdoor het structurele contact met de lokale netwerkpartners. De leerplichtambtenaren hebben ook deelgenomen aan de ZAT's in het voortgezet onderwijs.

Er was contact met de beleidsmedewerker onderwijs van de gemeente Leiden. Het RBL nam in het verslagjaar deel aan het tweewekelijkse Jeugd Veiligheidsoverleg, waarin Leidse risicjongeren worden besproken teneinde preventief op te kunnen treden en vroegtijdig beginnende criminaliteit te kunnen signaleren.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 1330 jongeren uit Leiden geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze jongeren zijn er 824 oud en 506 nieuw. In de verslagperiode zijn 470 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 860.

Tabel 44: Voortijdig schoolverlaters Leiden naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	2	13	15
15 jaar	3	17	20
16 jaar	15	46	61
17 jaar	56	106	162
18 jaar	107	119	226
19 jaar	147	65	212
20 jaar	176	75	251
21 jaar	164	50	214
22 jaar	154	15	169
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	824	506	1.330

Tabel 45: In de verslag periode uitgeschreven leerlingen als vsv* er Leiden

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	142
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	151
Onjuiste melding	60
Overleden	1
Startkwalificatie niet haalbaar	21
Startkwalificatie behaald	20
Verhuisd naar buiten de regio	75
TOTAAL	470

3.5 Leiderdorp

Leerlingenadministratie

In het verslagjaar heeft het RBL de leerlingenadministratie uitgeoefend voor Leiderdorp.

Leerplicht

Tabel 46: Behandelde jeugdigen Leiderdorp

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
4.556	159	3,49%

Tabel 47: Schoolverzuim Leiderdorp

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
2	5	61

Tabel 48: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Leiderdorp

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
1	2	10	0	2	0	0	3	8	26

Tabel 49: Justitiële afhandeling Leiderdorp

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	1	1	0	0	0	0
Signaal	6	2	3	1	0	0
TOTAAL	7	3	3	1	0	0

Van de 159 behandelde jeugdigen waren er 61 gevallen van signaalverzuim. Voor 6 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 5 gevallen van luxe verzuim, hiervoor is in 1 geval een p.v. opgemaakt. Er zijn 2 gevallen van absoluut verzuim geconstateerd, waarvoor uiteindelijk geen p.v. is opgemaakt. Er zijn 26 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Leiderdorp heeft 92 % van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%). Dit is een flinke toename ten opzichte van het voorgaande schooljaar.

Vier basisscholen hanteren voor het verlenen van verlof een systeem, waarbij twee dagen verlof aangevraagd kunnen worden volgens een verkorte aanvraag. Vanuit het RBL is al eerder aangegeven dat dit niet strookt met de Leerplichtwet. De basisscholen in Leiderdorp zijn verdeeld in twee ZAT's, de leerplichtambtenaar neemt hier ook aan deel.

Het Visser 't Hooft Lyceum in Leiderdorp meldt goed, evenals de PC Hooftschool. Deze laatste school is een REC-school en heeft een ZAT. Deze is tweemaal bijeengewest, twee andere bijeenkomsten zijn helaas kort tevoren afgezegd.

In het verslagjaar heeft het RBL tweemaal een bijeenkomst van de gemeente in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda bijgewoond. Het rapport dat naar aanleiding hiervan is uitgebracht, levert geen concrete aanbevelingen op voor leerplicht, wel voor het Jongerenloket.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 250 jongeren uit Leiderdorp geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze vsv-ers zijn er 155 oud en 95 nieuw. In de verslagperiode zijn 105 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 145.

Tabel 50: Voortijdig schoolverlaters Leiderdorp naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	1	2	3
15 jaar	2	3	5
16 jaar	4	13	17
17 jaar	8	31	39
18 jaar	27	24	51
19 jaar	31	11	42
20 jaar	33	6	39
21 jaar	25	5	30
22 jaar	24	0	24
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	155	95	250

Tabel 51: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv'er Leiderdorp

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	42
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	21
Onjuiste melding	26
Startkwalificatie niet haalbaar	4
Startkwalificatie behaald	1
Verhuisd naar buiten de regio	11
TOTAAL	105

3.6 Lisse

Leerlingenadministratie

In oktober 2008 is de leerlingenadministratie van Lisse overgeheveld naar het RBL.

Leerplicht

Tabel 52: Behandelde jeugdigen Lisse

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
3.649	79	2,16%

Tabel 53: Schoolverzuim Lisse

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
0	1	30

Tabel 54: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Lisse

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
0	0	1	0	2	0	0	1	3	7

Tabel 55: Justitiële afhandeling Lisse

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	0	0	0	0	0	0
Signaal	3	0	1	2	0	0
TOTAAL	3	0	1	2	0	0

Van de 79 behandelde jeugdigen waren er 30 gevallen van signaalverzuim. Voor 3 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er was 1 geval van luxe verzuim, hiervoor is geen p.v. opgemaakt. Er zijn geen gevallen van absoluut verzuim geconstateerd. Er zijn 7 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Lisse heeft 44 % van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

De leerplichtambtenaar heeft in het verslagjaar het directieoverleg van de basisscholen bezocht. Het resultaat hiervan is dat de basisscholen in Lisse gezamenlijk een folder hebben gemaakt voor ouders met als titel 'Leerplicht: iedereen naar school'.

De leerplichtambtenaar heeft met alle schoollocaties voor voortgezet onderwijs drie maal per schooljaar overleg, en vindt gezamenlijke controle op het verzuim plaats. Voor het Mvo Lucia is dit het tweede schooljaar dat dit gebeurt.

In juli 2009 heeft de leerplichtambtenaar deelgenomen aan de bijeenkomst over het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), en in september aan de carrouselbijeenkomst CJG.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 186 ongeren uit Lisse geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze vsv-ers zijn er 118 oud en 68 nieuw. In totaal zijn 53 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 133.

Tabel 56: Voortijdig schoolverlaters Lisse naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	0	3	3
15 jaar	1	1	2
16 jaar	0	6	6
17 jaar	11	11	22
18 jaar	19	15	34
19 jaar	21	12	33
20 jaar	23	9	32
21 jaar	24	6	30
22 jaar	19	5	24
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	118	68	186

Tabel 57: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv'er Lisse

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	10
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	21
Onjuiste melding	8
Startkwalificatie niet haalbaar	2
Startkwalificatie behaald	6
Verhuist naar buiten de regio	6
TOTAAL	53

3.7 Noordwijk

Leerlingenadministratie

In het verslagjaar heeft het RBL de leerlingenadministratie van Noordwijk uitgeoefend.

Leerplicht

Tabel 58: Behandelde jeugdigen Noordwijk

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
3.664	117	3,19%

Tabel 59: Schoolverzuim Noordwijk

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
0	2	39

Tabel 60: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Noordwijk

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
0	0	5	0	4	0	0	3	5	17

Tabel 61: Justitiële afhandeling Noordwijk

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	0	0	0	0	0	0
Signaal	13	0	7	5	0	1
TOTAAL	13	0	7	5	0	1

Van de 117 behandelde jeugdigen waren er 39 gevallen van signaalverzuim. Voor 13 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 2 gevallen van luxe verzuim, hiervoor is geen p.v. opgemaakt. Er zijn geen gevallen van absoluut verzuim geconstateerd. Er zijn 17 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Noordwijk heeft 73 % van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%). Dit is meer dan het voorgaande jaar.

Doordat de leerplichtambtenaar in het verslagjaar de basisscholen in Noordwijk heeft bezocht, was er meer contact over verzuim. Ook heeft de oproep van de wethouder onderwijs van Noordwijk er waarschijnlijk toe bijgedragen dat het aantal meldende scholen is toegenomen. Er is één ZAT voor het basisonderwijs, dit loopt goed.

De Northgo, de enige vo-school in Noordwijk, meldt goed. Dit geldt ook voor het Teylingen College Leeuwenhorst, een school buiten de RBL-regio waar veel leerlingen uit Noordwijk heengaan. Er is regelmatig contact met de beleidsmedewerker onderwijs van de gemeente. Ook participeert de leerplichtambtenaar in het JOS-overleg (Jongeren op Straat overleg).

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 270 jongeren uit Noordwijk geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze vsv-ers zijn er 200 oud en 70 nieuw. In totaal zijn 104 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 166.

Tabel 62: Voortijdig schoolverlaters Noordwijk naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	1	2	3
15 jaar	1	2	3
16 jaar	3	5	8
17 jaar	8	16	24
18 jaar	28	12	40
19 jaar	35	14	49
20 jaar	41	12	53
21 jaar	36	5	41
22 jaar	47	2	49
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	200	70	270

Tabel 63: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv' er Noordwijk

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	26
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	47
Onjuiste melding	17
Startkwalificatie niet haalbaar	2
Startkwalificatie behaald	5
Verhuisd naar buiten de regio	7
TOTAAL	104

3.8 Noordwijkerhout

Leerlingenadministratie

Deze gemeente voerde in het verslagjaar zelf de leerlingenadministratie uit.

Leerplicht

Deze gemeente voerde in het verslagjaar zelf de leerplichtfunctie uit.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 156 jongeren uit Noordwijkerhout geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze vsv-ers zijn er 110 oud en 46 nieuw. In totaal zijn 41 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 115.

Tabel 64: Voortijdig schoolverlaters Noordwijkerhout naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	0	2	2
15 jaar	2	4	6
16 jaar	3	3	6
17 jaar	8	14	22
18 jaar	12	6	18
19 jaar	26	4	30
20 jaar	21	11	32
21 jaar	21	2	23
22 jaar	17	0	17
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	110	46	156

Tabel 65: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv' er Noordwijkerhout

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	11
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	15
Onjuiste melding	6
Overleden	1
Startkwalificatie behaald	4
Startkwalificatie niet haalbaar	1
Verhuisd naar buiten de regio	3
TOTAAL	41

3.9 Oegstgeest

Leerlingenadministratie

In het verslagjaar heeft het RBL de leerlingenadministratie van Oegstgeest uitgeoefend.

Leerplicht

Tabel 66: Behandelde jeugdigen Oegstgeest

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
3.985	115	2,89%

Tabel 67: Schoolverzuim Oegstgeest

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
0	18	37

Tabel 68: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Oegstgeest

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
0	0	5	0	10	0	0	2	2	19

Tabel 69: Justitiële afhandeling Oegstgeest

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	2	2	0	0	0	0
Signaal	6	0	2	3	1	0
TOTAAL	8	2	2	3	1	0

Van de 115 behandelde jeugdigen waren er 37 gevallen van signaalverzuim. Voor 6 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 18 gevallen van luxe verzuim, hiervoor is in twee gevallen een p.v. opgemaakt. Er zijn geen gevallen van absoluut verzuim geconstateerd. Er zijn 19 aanvragen voor vrijstelling ingediend, waarvan 10 voor artikel 5 sub c (volgen van onderwijs in het buitenland). De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Oegstgeest heeft 67% van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

De leerplichtambtenaar heeft in het verslagjaar deelgenomen aan het ZAT voor de basisscholen, en de ZAT's van het Rijnlands Lyceum en Teylingen College. De onderlinge contacten verlopen soepel, men weet elkaar goed te vinden voor overleg.

De leerplichtambtenaar neemt ook deel aan de door de gemeente opgezette Stuurgroep Integraal Jongerenbeleid, waarin onder andere de gemeente, scholen, politie en jongerenwerk vertegenwoordigd zijn. In deze stuurgroep worden trends, ontwikkelingen en knelpunten gesignaleerd en nagedacht over een integrale aanpak.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 169 jongeren uit Oegstgeest geregistreerd als voortijdig schoolverlaters. Van deze vsv-ers zijn er 119 oud en 50 nieuw. In totaal zijn 60 jongeren uitgeschreven als vsv-er.

Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 109.

Tabel 70: Voortijdig schoolverlaters Oegstgeest naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	0	0	0
15 jaar	0	3	3
16 jaar	4	4	8
17 jaar	7	11	18
18 jaar	20	13	33
19 jaar	19	9	28
20 jaar	20	7	27
21 jaar	34	1	35
22 jaar	15	2	17
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	119	50	169

Tabel 71: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv'er Oegstgeest

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	16
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	14
Onjuiste melding	17
Startkwalificatie niet haalbaar	1
Startkwalificatie behaald	3
Verhuist naar buiten de regio	9
TOTAAL	60

3.10 Teylingen

Leerlingenadministratie

In het verslagjaar heeft het RBL de leerlingenadministratie van Teylingen uitgeoefend.

Leerplicht

Tabel 72: Behandelde jeugdigen Teylingen

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
6.437	133	2,07

Tabel 73: Schoolverzuim Teylingen

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
1	21	51

Tabel 74: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Teylingen

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
0	0	5	2	4	0	1	6	2	20

Tabel 75: Justitiële afhandeling Teylingen

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	3	3	0	0	0	0
Signaal	15	0	6	9	0	0
TOTAAL	18	3	6	9	0	0

Van de 133 behandelde jeugdigen waren er 51 gevallen van signaalverzuim. Voor 15 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 21 gevallen van luxe verzuim, hiervoor is in drie gevallen een proces-verbaal opgemaakt. Er is 1 geval van absoluut verzuim geconstateerd, waarvoor geen proces-verbaal is opgemaakt. Er zijn 20 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Teylingen heeft 39% van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%). Dit is lager dan het voorgaande schooljaar.

De K.T.S. in Voorhout meldt goed, er zijn goede contacten en overleg, natuurlijk ook tijdens het ZAT. In het verslagjaar was er een speciale actie, gericht op te laat komers, die resulteerde in het opmaken van 18 p.v.'s.

Verder heeft de leerplichtambtenaar deelgenomen aan het signaleringsnetwerk Teylingen, waar jongeren uit Voorhout, Sassenheim en Warmond besproken kunnen worden in multidisciplinair verband. Er was veel tussentijds overleg over bepaalde cases, de deelnemers van dit netwerk weten elkaar goed te vinden.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 309 jongeren uit Teylingen geregistreerd als voortijdig schoolverlaters. Van deze vsv-ers zijn er 201 oud en 108 nieuw. In totaal zijn 122 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 187.

Tabel 76: Voortijdig schoolverlaters Teylingen naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	4	2	6
15 jaar	3	4	7
16 jaar	6	5	11
17 jaar	10	24	34
18 jaar	31	29	60
19 jaar	44	19	63
20 jaar	50	14	64
21 jaar	30	6	36
22 jaar	23	5	28
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	201	108	309

Tabel 77: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv'er Teylingen

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	34
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	25
Onjuiste melding	27
Startkwalificatie behaald	8
Startkwalificatie niet haalbaar	11
Verhuisd naar buiten de regio	17
TOTAAL	122

3.11 Voorschoten

Leerlingenadministratie

In het verslagjaar heeft het RBL de leerlingenadministratie van Voorschoten uitgeoefend.

De gemeente Voorschoten heeft naast het overhevelen van de leerlingenadministratie ook gekozen voor het gebruik van de computerapplicatie die de administratie ten behoeve van het leerlingenvervoer van de gemeente ondersteunt. Het RBL is in de loop van 2009 het beheer en de helpdesk functie voor de computerapplicatie gaan voeren.

Leerplicht

Tabel 78: Behandelde jeugdigen Voorschoten

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
3.825	137	3,58%

Tabel 79: Schoolverzuim Voorschoten

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
2	21	52

Tabel 80: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Voorschoten

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
0	0	5	0	3	0	1	2	6	17

Tabel 81: Justitiële afhandeling Voorschoten

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	7	5	2	0	0	0
Signaal	3	0	0	1	0	2
TOTAAL	10	5	2	1	0	2

Van de 137 behandelde jeugdigen waren er 52 gevallen van signaalverzuim. Voor 3 hiervan is een proces-verbaal opgemaakt. Er waren 21 gevallen van luxe verzuim, hiervoor is in 7 gevallen een p.v. opgemaakt. Er is 2 keer absoluut verzuim geconstateerd, hiervoor is geen p.v. opgemaakt. Er zijn 17 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Voorschoten heeft 70% van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

In Voorschoten is er niet langer een gezamenlijk ZAT in het basisonderwijs. Er zijn nu schoolgebonden ZAT's, waar de leerplichtambtenaar op afroep bij aanwezig kan zijn. In het verslagjaar is dit niet voorgekomen. De leerplichtambtenaar mist hierdoor het structurele contact met de lokale netwerkpartners.

De leerplichtambtenaar heeft veel contact met het Adelbert College en Rijnlands Lyceum in Wassenaar, hier gaan veel Voorschotense leerlingen heen.

Ook is er contact met de beleidsmedewerker onderwijs van de gemeente, maar het blijkt lastig om gemaakte afspraken vast te houden.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 146 jongeren uit Voorschoten geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze jongeren zijn er 86 oud en 60 nieuw. In totaal zijn 55 jongeren uitgeschreven als vsv-er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 91.

Tabel 82: Voortijdig schoolverlaters Voorschoten naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	0	3	3
15 jaar	0	2	2
16 jaar	1	8	9
17 jaar	13	15	28
18 jaar	13	16	29
19 jaar	18	8	26
20 jaar	16	8	24
21 jaar	15	0	15
22 jaar	10	0	10
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	86	60	146

Tabel 83: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv'er Voorschoten

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	24
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	10
Onjuiste melding	14
Verhuisd naar buiten de regio	7
TOTAAL	55

3.12 Zoeterwoude

Leerlingenadministratie

In het verslagjaar heeft het RBL de leerlingenadministratie van Zoeterwoude uitgeoefend.

Leerplicht

Tabel 84: Behandelde jeugdigen Zoeterwoude

JEUGDIGEN 5-17 JAAR (CBS 2007)	BEHANDELD DOOR RBL	PERCENTAGE
1.463	30	2,05%

Tabel 85: Schoolverzuim Zoeterwoude

ABSOLUUT	LUXE	SIGNAAL
1	2	16

Tabel 86: Behandelde aanvragen voor vrijstelling/vervangende leerplicht Zoeterwoude

3A	3B	5SUB A	5 SUB B	5 SUB C	5A	11SUB F	11G	15	TOTAAL
0	0	6	0	0	1	0	0	0	7

Tabel 87: Justitiële afhandeling Zoeterwoude

PV'S	OPGEMAAKT	BOETE	DAGVAARDING	TRIPZITTING	SEPOT	LOPEND
Absoluut	0	0	0	0	0	0
Luxe	0	0	0	0	0	0
Signaal	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0	0	0

Van de 30 behandelde jeugdigen waren er 16 gevallen van signaalverzuim, 2 gevallen van luxe verzuim en 1 geval van absoluut verzuim. Hiervoor is geen p.v. opgemaakt. Er zijn 7 aanvragen voor vrijstelling ingediend. De rest van de behandelde leerlingen betrof preventief ingrijpen.

In Zoeterwoude heeft 50 % van de basisscholen verzuim gemeld (regionaal is dit 65%).

In het verslagjaar is er contact geweest tussen de leerplichtambtenaar en de basisscholen in Zoeterwoude. Er is overleg geweest, en twee scholen hebben ongeoorloofd verzuim gemeld.

Alle scholen in Zoeterwoude nemen deel aan het gezamenlijke ZAT. De leerplichtambtenaar heeft in het ZAT in een aantal zaken kunnen adviseren, ook is naar aanleiding van een ZAT-bespreking nu en dan een verzuimmelding gedaan.

De leerplichtambtenaar is uitgenodigd in het directieoverleg van de basisscholen en heeft daar voorlichting gegeven over de werkwijze van het RBL en het melden van verzuim.

De meeste leerlingen uit Zoeterwoude gaan naar vo-scholen in Leiden, deze scholen melden over het algemeen goed. De leerplichtambtenaar heeft in het verslagjaar een aantal keren contact gehad met de beleidsmedewerker van Zoeterwoude.

Voortijdig schoolverlaten

Er staan in totaal 79 jongeren uit Zoeterwoude geregistreerd als voortijdig schoolverlater. Van deze jongeren zijn er 59 oud en 20 nieuw. In totaal zijn 28 jongeren uitgeschreven als vsv'er. Het standcijfer vsv aan het eind van het verslagjaar bedroeg dus 51.

Tabel 88: Voortijdig schoolverlaters Zoeterwoude naar leeftijd

LEEFTIJD	OUD	NIEUW	TOTAAL
< 15 jaar	0	1	1
15 jaar	0	1	1
16 jaar	1	1	2
17 jaar	3	5	8
18 jaar	11	6	17
19 jaar	15	4	19
20 jaar	10	2	12
21 jaar	13	0	13
22 jaar	6	0	6
> 22 jaar	0	0	0
TOTAAL	59	20	79

Tabel 89: In de verslagperiode uitgeschreven leerlingen als vsv' er Zoeterwoude

GROEP	AANTAL
Geplaatst: opleiding	15
Gestopt: leeftijdsgrens bereikt	6
Onjuiste melding	2
Startkwalificatie niet haalbaar	2
Verhuisd naar buiten de regio	3
TOTAAL	28

4 Trends, knelpunten en voornemens

4.1 Trends

Wanneer de leerplichtcijfers worden vergeleken met het voorgaande schooljaar, levert dit het volgende beeld op.

- Het aantal behandelde leerlingen is aanzienlijk toegenomen.
Dit komt voor een deel door de invoering van de kwalificatieplicht per 1 augustus 2007. Jongeren zijn niet langer partieel leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze 17 worden, maar kwalificatieplichtig tot hun 18e verjaardag. Het schooljaar 2007/2008 was een overgangsjaar, maar in het verslagjaar 2008/2009 zijn veel kwalificatieplichtigen behandeld door leerplicht.
- Er zijn meer leerlingen behandeld uit het mbo.
Met de gelden voor de kwalificatieplicht heeft het RVL extra leerplichtambtenaren ingezet, met name op de mbo-instellingen. Zij hebben veel aandacht besteed aan het geven van voorlichting over het melden van verzuim. Dit heeft geresulteerd in meer behandelde jongeren uit het mbo, bij wie verzuim, een aanvraag voor vrijstelling of preventie/nazorg aan de orde was.
Een deel van de toename komt van de mbo-instellingen buiten de regio. Het digitale verzuimloket van IBG maakt dat de meldingen van verzuim van scholen buiten de regio nu makkelijker bij de juiste leerplichtambtenaar terechtkomen. Er zijn ook meer jongeren van de mbo-instellingen binnen de regio behandeld.
- Er zijn meer meldingen van verzuim vanuit het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.
Dit zal ten dele komen door het intensievere contact tussen leerplicht en de scholen. Iets meer basisscholen hebben verzuim gemeld en (advies)aanvragen gedaan, het streefcijfer van 75% is niet gehaald. Er zijn echter grote verschillen tussen de gemeenten.

- Er zijn meer aanvragen voor vrijstellingen ingediend. Dit komt vooral door een inhaalslag in het verlenen van vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a (lichamelijke en psychische ongeschiktheid). Ook zijn meer vrijstellingen op grond van artikel 15 verleend. Dit betreft vooral kwalificatieplichtige jongeren die bijna 18 jaar zijn.
- Het aantal aanvragen voor vrijstellingen op grond van artikel 5 sub c (inschrijving op een school in het buitenland) in de gemeente Leiden is evenals vorig schooljaar vrij hoog vergeleken met de andere gemeenten.

Wanneer de vsv-cijfers worden vergeleken met het voorgaande schooljaar, levert dit het volgende beeld op:

- Het totale aantal vsv-ers is licht afgenomen (van 4268 naar 4125), terwijl er vanaf 1 januari 2009 wel een gemeente is bijgekomen: Jacobswoude (in de gemeente Kaag en Braassem).
- Er zijn verschillen per gemeente. In de meeste gemeenten is het aantal vsv-ers gedaald. In Kaag en Braassem is het aantal gestegen, maar dit is te verklaren vanuit het samengaan van Alkekmda en Jacobswoude. In Lisse en Noordwijkerhout is het aantal licht gestegen en in Katwijk zelfs fors gestegen ten opzichte van vorig schooljaar. De enige verklaring die hiervoor gevonden kan worden is dat onder de nieuwe inwoners in Katwijk relatief veel vsv-ers zijn.
- Het aantal vsv-ers dat in het verslagjaar weer is afgemeld (wegens verhuizing, 23 jaar bereikt, behalen startkwalificatie) is gedaald ten opzichte van vorig schooljaar.
- Het netto aantal vsv-ers, dus totale aantal vsv-ers (4125) minus het aantal jongeren dat weer is uitgeschreven als vsv-er (1353) is 2772. Dit ligt iets hoger dan het voorgaande schooljaar, toen waren het er 2739. Hierbij moet dus wel opgemerkt worden dat er een gemeente (Jacobswoude) is bijgekomen per 1 januari 2009.

4.2 Knelpunten en voornemens

Verbeteren administratie en informatievoorziening

De afgelopen twee schooljaren is er veel geïnvesteerd in het op orde krijgen van de administratie van het Regionaal Bureau Leerplicht. Door het overhevelen van de gemeentelijke leerlingenadministraties en het verkrijgen van een aansluiting op het GBA voor de leerplichtige leerlingen zijn veel randvoorwaarden voor een goede administratie vervuld. Desalniettemin zijn er nog zaken te verbeteren. Het is gewenst dat het Regionaal Bureau Leerplicht ook een aansluiting op het GBA verkrijgt voor de doelgroep niet-leerplichtige voortijdig schoolverlaters (18-23 jarigen) om bijvoorbeeld zicht te hebben op verhuisbewegingen van deze doelgroep. Tot op heden is deze aansluiting juridisch niet mogelijk en onderwerp van gesprek met het Bureau Persoonsregistratie (BPR). Voorts voert het Regionaal Bureau Leerplicht in het najaar van 2009 een nieuw werkprocesondersteunend registratiesysteem in, dat het eenvoudiger mogelijk maakt goede rapportages te maken en een aantal knelpunten van het huidige registratiesysteem zal opheffen. Begin 2010 zal dit ook voor de registratie van voortijdig schoolverlaters werkzaam zijn en wordt er met één geïntegreerd systeem voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten gewerkt (nu zijn dat nog 2 systemen). De bedoeling is om per 2010 periodiek rapportages aan scholen en gemeenten aan te leveren waaruit inzichtelijk wordt hoe scholen presteren op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid scholen beter te adviseren en aan te spreken.

Streefcijfers en nadere analyses

Overeenkomstig de toezegging aan het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland zullen in het volgende jaarverslag ook streefcijfers voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten worden vermeld. Voorts zullen in het volgende jaarverslag nadere analyses worden opgenomen, waaronder de confrontatie tussen realisatie- en streefcijfers.

Onderzoek burgerzaken

Wanneer er sprake is van absoluut verzuim (een kind staat niet ingeschreven op een school) start de leerplichtambtenaar een onderzoek. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat het kind/gezin niet meer op het woonadres verblijft (brieven komen retour, of het blijkt bijvoorbeeld uit huisbezoek), verzoekt de

leerplichtambtenaar de afdeling burgerzaken van de betreffende gemeente een onderzoek te doen. Het kind staat daar immers ingeschreven in het GBA, maar woont er kennelijk niet meer. Het wisselt sterk per gemeente of (en hoe snel) hierop actie ondernomen wordt. Het blijft soms voor de leerplichtambtenaar lange tijd onduidelijk of het kind nog hier woont of inmiddels elders verblijft (en naar school gaat).

Per 1 januari 2010 is er een automatische terugmeldvoorziening vereist, waardoor het mogelijk is om onduidelijkheden in het GBA direct door te geven aan de gemeente. Hiermee zal dit knelpunt naar verwachting niet meer aan de orde zijn.

Melden van verzuim

Het RBL heeft nog niet alle verzuim in beeld. Het streefcijfer van 75% meldende basisscholen is niet gehaald. In totaal 35 % van de basisscholen was er in het verslagjaar geen sprake van verzuimmeldingen of (advies) aanvragen. Ook de vo-scholen en mbo-instellingen zullen nog beter verzuim moeten gaan melden.

In het werkplan leerplicht 2009-2012 is opgenomen dat de leerplichtambtenaren met ingang van schooljaar 2009/2010 jaarlijks alle basisscholen bezoeken (en driemaal per jaar alle vo-scholen), om met hen te kijken hoe zij invulling kunnen geven aan hun verzuimbeleid en verzuimregistratie. Hierdoor ontstaat beter zicht op de aanpak van verzuim door scholen, op het melden van verzuim, en kan uniformiteit, bijvoorbeeld op het gebied van de afhandeling van verlofaanvragen, nagestreefd worden.

Schoolgebonden ZAT's

In Voorschoten en Leiden zijn er niet langer gezamenlijke ZAT's in het basisonderwijs. Er zijn nu schoolgebonden ZAT's, waar de leerplichtambtenaar op afroep bij aanwezig kan zijn. In het verslagjaar is dit niet vaak voorgekomen. De betreffende leerplichtambtenaren missen hierdoor het structurele contact met de lokale netwerkpartners.

Het RBL begrijpt de wens van de scholen om te komen tot schoolgebonden ZAT's, maar zal met het samenwerkingsverband WSNS Leiden e.o. nagaan of er toch een opzet mogelijk is waardoor leerplicht kan aanhaken.

In de ZAT's in het basisonderwijs (al dan niet schoolgebonden) staat schoolverzuim overigens niet altijd geagendeerd. Het RBL zou dit wel graag zien.

Thuiszitters

Voor kinderen die een indicatie hebben voor een vorm van speciaal onderwijs is niet altijd direct een plek op school voorhanden. Deze kinderen kunnen soms tijdelijk in een traject geplaatst worden. Maar de tijd die nodig is voor de indicatiestelling voor het speciaal onderwijs duurt vaak langer dan dat deze plekken gefinancierd worden.

In het verslagjaar heeft het bureau BMC op verzoek van het Regionaal Bureau Leerplicht en Weer Samen naar School Leidse regio een regionaal onderzoek uitgevoerd naar leerlingen voor wie geen passende onderwijsplek kon worden gevonden. Dit rapport heeft geleid tot een groot aantal aanbevelingen voor alle betrokken (onderwijs- en zorg-)partijen. Voor de leerplichtfunctie is geconstateerd dat in deze gevallen geen vrijstelling meer moet worden verleend. Ook is geconstateerd dat het aanspreken van ouders op hun rol bij het verkrijgen van onderwijs voor hun kind niet toereikend is.

Naar aanleiding van het eindrapport van BMC is een handreiking voor de leerplichtambtenaren opgesteld, waarmee zij nadrukkelijker scholen kunnen aanspreken op hun verantwoordelijkheid om de betreffende leerlingen passend onderwijs te bieden.

Wachttijden jeugdzorg

Ondanks het sinds 1 januari 2005 wettelijk verankerde recht op jeugdzorg op indicatie van het Bureau Jeugdzorg zijn er in onze regio wachttijden bij de aanbieders van geïndiceerde jeugdzorg.

Met name bij ernstige/complexe problematiek waarvoor landelijk maar enkele plaatsen beschikbaar zijn, kan dit tot schrijnende situaties leiden.

Lange doorlooptijden bij Openbaar Ministerie

Nadat een leerplichtambtenaar proces-verbaal heeft opgemaakt, en in het JCO besloten is dat de zaak voor de rechter komt, duurt het vrij lang voordat zaken daadwerkelijk op zitting komen. De wachttijden waren redelijk kort, maar zijn in de loop van het verslagjaar weer opgelopen naar vijf tot zes maanden. Dit maakt dat het opmaken van een proces-verbaal in sommige gevallen weinig effectief is en niet leidt tot snelle terugkeer van de jongere naar school.

Het RBL heeft dit bij herhaling aangekaart bij de justitiële ketenpartners, en verzocht om meer rechtszittingen in te plannen op de piekmomenten gedurende het schooljaar. Dit knelpunt wordt door het RBL ook ingebracht in de klankbordgroep van het OM.

Bijlage 1 Afkortingen

AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AOC	Agrarisch Opleidingscentrum
BO	Basisonderwijs
BBL	Beroepsbegeleidend onderwijs
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOL	Beroepsopleidend onderwijs
BVE	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
CFI	Centrale Financiële Instellingen
CVI	Commissie voor de Indiciestelling REC
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
GBA	Gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GSB	Grotestedenbeleid
IBG	Informatie Beheer Groep
ISO	International Standards Organization
JGGZ	Jeugd geestelijke gezondheidszorg
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JPP	Jeugd preventieproject
JPT	Jeugd preventieteam
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MLK	Moeilijk lerende kinderen
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OM	Openbaar Ministerie
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum
OTS	Ondertoezichtstelling
PHO	Portefeuillehoudersoverleg
PO	Primair onderwijs
PRO	Praktijkonderwijs
PV	Proces-verbaal
RAS	Regionale agenda samenleving
REC	Regionaal expertisecentrum
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarkt
RVDK	Raad voor de Kinderbescherming
SBO	Speciaal basisonderwijs
SO	Speciaal onderwijs
SVO	Speciaal voortgezet onderwijs
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VAVO	Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten

VWO	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSNS	Weer samen naar school
ZAT	Zorg- en adviesteam
ZMLK	Zeer moeilijk lerende kinderen
ZMOK	Zeer moeilijk opvoedbare kinderen

2 Leerplichtwet en RMC-wetgeving

Het melden van in- en uitschrijvingen

Scholen en onderwijsinstellingen zijn volgens de Leerplichtwet verplicht om binnen zeven dagen alle in- en uitschrijfgegevens van hun leerlingen te melden aan de desbetreffende woongemeente, die deze gegevens vervolgens registreert en controleert of alle leerplichtige leerlingen op een school staan ingeschreven. Deze leerlingenregistratie is gekoppeld aan de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA). Indien blijkt dat een leerplichtige leerling niet op een school staat ingeschreven dan is er mogelijk sprake van *absoluut verzuim*. De gemeente meldt vermoedelijk absoluut verzuim aan het RBL.

Voor het uitoefenen van de RMC-functie hebben gemeenten volgens de RMC-wetgeving de verplichting in- en uitschrijvingen van niet-leerplichtige voortijdige schoolverlaters te administreren. Het betreft jongeren in de leeftijd tot 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder dat zij een startkwalificatie hebben behaald, of langer dan één aaneengesloten maand zonder geldige reden geen onderwijs volgen. Analoog aan de werkwijze bij absoluut verzuim kunnen de gemeenten controleren of er sprake is van *voortijdig schoolverlaten*. Is dat het geval, dan meldt de gemeente de leerling bij de RMC-functie, die vervolgens de voortijdig schoolverlater registreert en benadert.

Wanneer de leerplichtambtenaar van het RBL een vrijstelling van de inschrijvingsplicht verleent, wordt een afschrift van de beschikking aan de leerlingenregistratie van de desbetreffende woongemeente verzonden. Deze kan de vrijstelling verwerken, zodat de leerling niet langer staat geregistreerd als absoluut verzuimer of als voortijdig schoolverlater.

Het melden van schoolverzuim

Verder dienen scholen en onderwijsinstellingen door te geven wanneer er sprake is van *vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim*. Er is sprake van *relatief verzuim*, indien een leerplichtige leerling zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt op drie achtereenvolgende schooldagen of in een periode van 4 weken meer dan één nachtste deel van het aantal uren les- of praktijktijd verzuimt. Relatief verzuim kan worden onderscheiden in signaalverzuim (het verzuim is een signaal voor achterliggende problemen) en luxe verzuim (zonder toestemming op vakantie buiten de schoolvakanties).

Voor niet-leerplichtige leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie geldt voor de melding van ongeoorloofd schoolverzuim een aaneengesloten periode van ten minste een maand (of een door het de school of onderwijsinstelling te bepalen kortere periode) waarin de leerling het onderwijs of de educatie zonder geldige reden niet meer volgt.

De school moet dit verzuim schriftelijk melden aan het RBL. Hiervoor zijn standaardformulieren beschikbaar, conform het meldingsprotocol, dat is verspreid op de scholen en onderwijsinstellingen en is te downloaden van de website van het RBL.

Met ingang van 1 oktober 2009 zal het melden van schoolverzuim door het voortgezet onderwijs en de BVE-instellingen via het digitale loket van de Informatie Beheer Groep gaan lopen.

Behandeling van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Na een melding van schoolverzuim neemt de behandelende leerplichtambtenaar contact op met de ouders, de leerling en de school. Getracht wordt de oorzaak van het verzuim te achterhalen. Ook wordt informatie ingewonnen bij eventuele betrokken instanties, zoals de huisarts of zorgorganisaties. Vervolgens bespreekt de leerplichtambtenaar met de ouders en/of de leerling de diverse mogelijkheden, zoals terug naar de huidige school, op zoek naar een andere opleiding, plaatsing in de spijbelopvang en inschakelen van zorgorganisaties. De leerplichtambtenaar handelt vanuit maatschappelijke zorg, maar maakt in de gesprekken met ouders en/of leerling wel duidelijk dat de aanpak niet vrijblijvend is. Ouders en leerling worden gewezen op de verplichtingen die de Leerplichtwet hen oplegt (te weten inschrijving van hun kind op een school en regelmatig schoolbezoek). Er worden afspraken gemaakt over het vervolg. Er vindt regelmatig een voortgangscontrole plaats. De leerplichtambtenaar maakt gespreksverslagen en houdt van elke gemelde leerling een dossier bij.

Plaatsing in trajecten

De leerplichtambtenaren plaatsen leerlingen in zorgtrajecten en onderwijstrajecten.

Met zorgtrajecten worden diverse vormen van (jeugd)zorg bedoeld. Een aantal jeugdzorgaanbieders kende helaas wachtlijsten, zodat de leerling niet direct geholpen kan worden of gebruik moet maken van overbruggingshulp. Voor sommige leerlingen is het moeilijk een oplossing te vinden. Gezien de zwaarte of complexiteit van hun problemen passen zij niet binnen de bestaande trajecten. De leerplichtambtenaar spant zich dan in om samen met de ketenpartners een oplossing 'op maat' te vinden.

Met onderwijstraject worden trajecten bedoeld waar leerlingen tijdelijk geplaatst of begeleid worden, met als doel terugkeer naar school. Ook kan het gaan om een individueel traject, dat 'op maat' door de school aan een leerling wordt geboden.

Behandelen van aanvragen voor vrijstelling

De leerplichtwet biedt verschillende mogelijkheden tot vrijstelling:

Vervangende leerplicht op grond van artikel 3a van de Leerplichtwet.

Dit betekent dat een jongere in de leeftijd vanaf 14 jaar een deel van de week praktijktijd heeft, bestaande uit lichte arbeid (de duale leerweg van de Witte Poort of een door de school opgesteld programma).

Jongeren, die in het laatste jaar zitten van de volledige leerplicht, kunnen een beroep doen op *vervangende leerplicht in het laatste schooljaar (artikel 3b van de leerplichtwet)*. Het laatste schooljaar wordt dan vervangen door een inschrijving aan een Regionaal Opleidingscentrum (ROC) of een Agrarisch Opleidingscentrum (AOC), waarbij ze één of twee dagen onderwijs volgen en de overige dagen werken.

Artikel 5 onder a van de Leerplichtwet stelt dat jongeren die op *lichamelijke of psychische gronden* niet geschikt zijn om tot een school te worden toegelaten, niet hoeven worden ingeschreven. Wanneer ouders zich beroepen op deze *vrijstelling* moet een verklaring van een onafhankelijke arts/psycholoog worden overlegd.

Artikel 5 onder b van de Leerplichtwet stelt dat ouders een beroep kunnen doen op *vrijstelling van inschrijving*, wanneer zij *bedenkingen hebben tegen de richting van het onderwijs* op alle binnen redelijke afstand gelegen scholen. Zij moeten wel een verklaring van deze strekking afleggen.

Artikel 5 onder c van de Leerplichtwet stelt dat jongeren die staan ingeschreven als leerling van een school buiten Nederland, en die deze school regelmatig bezoeken, niet hoeven worden ingeschreven. De ouders moeten een kennisgeving indienen, samen met een verklaring van de school in het buitenland dat de jongere daar daadwerkelijk is ingeschreven en de betreffende school regelmatig bezoekt.

Artikel 5a van de Leerplichtwet stelt jongeren, van wie de ouders een trekkend bestaan leiden waarbij de jongere hen vergezelt, niet te hoeven worden ingeschreven. Dit trekkend bestaan is beschreven in een algemene maatregel van bestuur.

Verlofaanvragen voor vakantie wegens de aard van het beroep van de ouders (artikel 11 onder f) en voor *gewichtige omstandigheden van 10 of minder schooldagen per schooljaar* (artikel 11 onder g) moeten door de directeur van de school worden behandeld. Het RBL hecht eraan dat scholen (zeker die scholen die binnen één gemeente zijn gevestigd) hierin één lijn volgen. Het RBL heeft hiervoor een aantal richtlijnen opgenomen in de folder verlof.

Volgens artikel 11 onder g van de Leerplichtwet behandelt de leerplichtambtenaar *verzoeken om vrijstelling van schoolbezoek wegens gewichtige omstandigheden* wanneer het gaat om meer dan 10 schooldagen. Bij gewichtige omstandigheden moet gedacht worden aan zaken die buiten de wil van de ouders zijn gelegen (zoals wettelijke verplichtingen).

Artikel 15 van de Leerplichtwet biedt de mogelijkheid tot *vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs aan kwalificatieplichtigen*. Vaak betreft het jeugdigen die niet meer op een school staan ingeschreven.

Omdat het schooljaar al ver gevorderd is en de meeste ROC's geen mogelijkheid bieden om tussentijds in te stromen, krijgen zij een vrijstelling onder strikte voorwaarden: zij moeten een inschrijvingsbewijs van het CWI of een arbeidscontract overleggen. Ook moeten zij het bewijs van inschrijving tonen van de opleiding die ze bij de start van het nieuwe schooljaar gaan volgen.

RMC-functie

De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC-functie) is in 1995 ingesteld door het Ministerie van Cultuur, Onderwijs en Wetenschap (ocw) met als doel een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers).

Vsv'ers zijn jongeren die het onderwijs verlaten zonder te beschikken over een startkwalificatie (een havo- of vwo-diploma of een diploma op ten minste niveau 2 van het middelbaar beroepsonderwijs).

In Nederland zijn de gemeenten verdeeld over 39 RMC-regio's. Binnen iedere regio fungeert één contactgemeente. In de regio Zuid-Holland Noord is dit de gemeente Leiden en is de RMC-functie sinds 1 september 2002 ondergebracht bij het RBL ZHN, sinds 1 januari 2007 RBL Holland Rijnland genaamd.

De RMC-functie heeft drie taken.

- 1 Het bevorderen van een sluitende melding van voortijdig schoolverlaters in de regio, alsmede het zorgdragen voor een goede registratie van voortijdig schoolverlaters.
- 2 Het initiëren van een gezamenlijke aanpak en het afstemmen van de activiteiten van de zogenoemde vsv-ketenpartners, gericht op een sluitende aanpak van vsv-ers. vsv-ketenpartners in Leiden en de Duin- en Bollenstreek zijn het Regionaal Bureau Leerplicht, de ROC's, het CWI, Afdelingen Sociale Zaken van de verschillende gemeenten en de Zorgsector.
- 3 Het coördineren en realiseren van trajectbegeleiding van en hulpverlening aan vsv-ers gericht op (her) plaatsing in onderwijs, werk en/of zorg.

Melding en registratie

Het RBL houdt de gemeentelijke leerlingenadministraties bij. Dit gebeurt met behulp van informatie geleverd door de Informatie Beheer Groep. Daarnaast is het RBL op 1 december 2008 aangesloten op het landelijke GBA.

Gezamenlijke aanpak

Op 13 september 2007 heeft het portefeuillehouderoverleg sociale agenda van Holland Rijnland besloten om de stuurgroep Startkwalificatie en het bestuurlijk overleg Jongerenloket samen te voegen tot één nieuwe regiegroep op bestuurlijk niveau: de regiegroep voortijdig schoolverlaten. Deze regiegroep wordt ambtelijk ondersteund vanuit het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. Onder de regiegroep hangt een werkgroep vsv die de taken verder uitwerkt.

Trajectbegeleiding van vsv-ers

De individuele trajectbegeleiding binnen de RMC-functie heeft ten doel voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie terug te laten keren naar school of ze te begeleiden naar een arbeidsplaats in combinatie met een leerprogramma, zodat uiteindelijk een startkwalificatie behaald kan worden.

Deze trajectbegeleiding vindt plaats bij het Jongerenloket Holland Rijnland.

Alle voortijdig schoolverlaters die op enigerlei wijze gemeld worden, krijgen een brief met een enquêteformulier. Doel hiervan is na te gaan of de gegevens zoals gemeld bij het RBL nog steeds actueel waren en tevens wordt de behoefte aan begeleiding bij de jongere gepeild. Wanneer een jongere aangeeft voor begeleiding in aanmerking te willen komen, wordt trajectbegeleiding ingezet.

